

PO. A
The Ohio War History
Commission
Ohio State Museum
Columbus, Ohio

DEL VIENINGO
Lietuvai Vaduoti Ohio
centro valdyba Gruod.
posėdyje Detroit. Tai po-
sėdyje taip pat dalyvavo ALM
ir Tautininkų Centro vadovy-
bės.

Kaip daugelį sykių anksčiau
taip ir ši kartą buvo pabrėžtas
vienos Amerikos Lietuvių va-
dovybės, atstovaujančios visai
Amerikos Lietuvių visuomenei,
reikalingumas. Iš spaudos pa-
tirta kad vieningo darbo kla-
simas svarstytas ir pereiną sa-
vaite Chicagoje įvykusiame A-
merikos Lietuvių Tarybos su-
važiavime.

DRAUGO Gruod. 4 nume-
ris praneša kad Chicagoje į-
vykęs ALT suvažiavimas kvie-
čia ir tautininkų grupę prisi-
dėti prie ALT, skirdamas jai
Taryboje tiek pat vietų kiek
ir kitoms grupėms.

Ta proga bus pravartu pa-
brėžti kad LVS, ALM ir Tau-
nininkų Centras apima platesnius
visuomenės sluoksnius negu
viena kuri grupė, ir todėl tas
visas organizacijas identi-
fikuoti vien su tautininkais ne-
butų visai tikslu.

Antra vertus, Draugo var-
tojamas "prisidėjimo" termi-
nas pabrėžia ne tiek norą ben-
dradarbiauti, kiek norą diktuo-
ti. Gi LVS-ALM yra nuomo-
nės kad jos santikis su ALT
turi būti nustatytas ne dikta-
vimo arba subordinacijos prin-
cipu, bet bendrų pastangų ko-
ordinacijos dėsniu.

GRAZI NUOTAIKA, BET KAM TAS VERKSLĖNIMAS?

ALT Chicagoje susauktas
suvažiavimas praėjo pakiliu
nuotaika ir parodė didelį mu-
sų visuomenės susirūpinimą
Lietuvos reikalais. Charakte-
ringa betgi kad tarp daugybės
priimtų rezoliucijų nei žodžio
nepasakyta apie Willis-Kelly
rezoliuciją, kurios prastumas
per Washingtono Kongresą da-
bartiniu metu sudaro mūsų
svarbiausią uždavinį.

Illinois Gubernatorius Green
suvažiavimo metu pasakytoje
kalboje pabrėžė tos rezolucij-
jos svarbą, tačiau ALT vado-
vybė nuleido tarytum negirdo-
mis tuos reikšmingus gubernato-
riaus žodžius.

VIETOJE to, kaip Draugas
praneša, buvo pasiūstas atsi-
šaukimas į Rusų tautą kad ši
atitrauktų savo kariuomenę iš
Lietuvos ir kad abi laisvos tau-
tos gyventų geruose kaimyniš-
kuose santykiuose. Sunku su-
prasti ko nori ALT pasiekti
šitokiu keistu kreipimusi į bol-
ševikus. Juk tas pats Draugas
vies prieš porą dienų rašė kad
žukovo bataljonai specialiai
dresiruotų šunų pagalba baigia
išgauti ir išžudyti paskuti-
nius Lietuvos partizanų liku-
čius.

Tat kuriam galui toks nusi-
žeminimas? Banditai bolševi-
kai žvėrišku žiaurumu naikina
Lietuvių tautą, ir jokie prašy-
mai ar maldavimai jų nuo to
krūvino užsimojimo nesulai-
kys.

KEISTAIS NUSISTATYMAS

Katalikai nuolat pabrėžia
jog, nežiurint į tai kad Ameri-
kos Lietuvių visuomenėje jie
sudaro daugumą, A. L. Tary-
boje jie laikosi lygybės su ki-
tomis grupėmis principo.

Šito rezultate naujoje Ame-
rikos Lietuvių Taryboje katali-
kai turi 10 atstovų, tuo tar-
pu kai socialistai-sandariečiai
turi net 16.

Logiškai galvojant, rodos,
katalikai, kaip didžiausia gru-
pė, Taryboje turėtų turėti dau-

No. 49

Kaina 5c.

CLEVELAND, OHIO DEC.-GRUODŽIO 7, 1945

(30-ti metai :: 30th year)

GM Atnaujino Derybas su CIO Streiko Vadais

PUSĖ ŽMONIJOS BADAUJA

Kaip Washingtono turi-
mos žinios rodo, šią žiemą
pusė viso pasaulio žmonių
susiduria su bado šmėkla.
Iš to skaičiaus apie 90 mili-
jonų yra Europos gyventojų
ir dešimts kartų tiek
Kinijoje, Indijoje ir kitose
pasaulio dalyse.

Vokietija, greta kitų ša-
lių, taip paliesta maisto
stokos kad imtasi tvarkyti
planai sulgy kurių nuo
Sausio 1 Amerika impor-
tuos maistą į Vokietiją gy-
ventojų maistingumo pa-
kėlimui.

IŠ NAZIŲ TEISMO

Nuernberge, nazių karo
kaltininkų teisme, Goering
pasisakė jis su Hitleriu su-
gyveno gerai prieš karą ir
dabar stovėtų už tokį Hit-
lerį koks jis pirmiau bu-
vo. Veliau kiti įgavo di-
desnę įtaką ir Goeringui,
sako, liko tik kovoti už iš-
laikymą savo vietos.

Rudolph Hess nusikrido į
Škotiją Hitleriui nieko ne-
žinant. Hess turėjo tikslą
pasimatyti su Britų kara-
lium, norėdamas sulaukyti
karą su Anglija, pirm ne-
gu Hitleris puls į Rusiją.

gumą. Tai savų ruožtu būtų
ir demokratiška: didžiausiam
skaičiui — didžiausia atstovy-
bė. Socialistai ir sandariečiai,
kurie nuolatos akcentuoja de-
mokratiškumą, su tuo turėtų
sutikti ir tėvynės labai pasi-
tenkinti jų skaičių ir svorį at-
tinkančiomis reprezentacijomis.

Vietoje to betgi išeina kažin
kokia karikatūra: visuomenės
mažuma (socialistai-sandarie-
čiai) atstovybėje (Taryboje)
įgyja daugumą, o visuomenės
dauguma (katalikai) toje pa-
čioje atstovybėje virsta mažu-
ma.

Ar ne tučia po viso šito
yra tvirtinti kad Amerikos
Lietuvių Taryba veikia demo-
kratiškais principais?

KATINĖLIS PATS KELIA SAU UODEGELE...

Kuklumas yra didžiųjų žmo-
nių savybė, o kėlimasis į pui-
kybę — mažų. P. Grigaitis po
ALT suvažiavimo apie save
rašo:

"Dr. Grigaitis pasakė turi-
ningiausia ir įspūdingiausia
kalbą... (Naujienos, Gr. 3.).

Ir kiek anksčiau: "Ameri-
koje yra gerų, nenuilstančių,
pilnos energijos ir pasiryžimo
sunų... Ir šiandien tas stip-
rios valios ir drąsos kareivis,
apsiservavęs mokslo šarvais,
kovoja visomis pajėgomis kad
Lietuva anksčiau ar vėliau bu-
tų išlaisvinta ir demokratiška.
Tas nuosirdus kovotojas yra
Naujųjų redaktorius Dr. P.
Grigaitis. (Nauj. Lapkr. 27).

Teisingai pasakyta: "Kas ka-
tinėliui uodegą pakels jeigu ne
jis pats"?

SUTIKO TARTIS KAI LEISTA BRANGINTI AUTOMOBILIUS

Detroit. — Gruodžio 5,
General Motors Corp. at-
stovai ir UAW-CIO vadai
turėjo slapta pasitarimą,
kuriame sutiko atnaujinti
GM streiko derybas Gruo-
džio 6 d.

Nors pirmiau GM parei-
škė kad nėra ko toliau su
unijos vadais tartis, jeigu
jie nepakeis savo reikalavi-
mų, tačiau padėtis pasikei-
tė kai valdžios kaimų admi-
nistracija davė automobi-
lių industrijai sutikimą pa-
kelti karų kainas greta pa-
didinimo darbininkams al-
gu.

Jeigu kokios, galima tik-
tėtis greitos streiko pabaig-
s, nors nekurie spėjo kad
streikas gali užsitęsti iki
Sausio 15.

UŽ ISTOJIMĄ I UNO

Gruodžio 4, Senatas 65
balsais prieš 7 priėmė ista-
tymo projektą kuriuo ši
šalis įstoja į United Na-
tions organizaciją.

Iš senato tas bilius eina
į atstovų rūmus, kur savų
ruožtu nesitikima didesnės
opozicijos.

TUO TARPU JU NEIŠDUOS

Paskutinėmis žiniomis iš
Švedijos, dalis bolševikams
išduoti skirtų Baltijos pa-
bėgėlių tuo tarpu liks Šve-
dijoje. Į jų skaičių įeina
visi tie kurių sveikata sa-
rįsyje su protesto ženklais
paskelbtu bado streiku tiek
pašijo kad jie turėjo būti
patalpinti ligoninėse. To-
lesnis jų likimas tuo tar-
pu nežinomas.

AUDROJE ir sniege ry-
tinėse valstijose pereiną sa-
vaite žuvo 35 asmenys. Pa-
daryta milijoniniai nuosto-
liai. Vietomis prisnigo iki
pažastų gylio.

Pearl Harbor tardymo kongresinė grupė

Vaizde parodoma Kongreso bendro komiteto grupė, kuri
veda tyrinėjimus Pearl Harbor užpuolimo, Gruodžio 7, 1941,
kuomet Japonai užatakavę Hawaii salas sunaikino Amerikos
garo ir oro laivyno didelę dalį ir tuomi įtrankė Ameriką į ka-
rą. Karo vadovybė, pradedant nuo Prez. Roosevelt, kaltina-
ma už tą įvykį, nes neėmė atsargumo priemonių, nors žinojo
kad karas su Japonija jau arti ir neišvengiamas.

VALDŽIOS ŽMONĖS TARNAVO KOMU- NISTAMS

Maj. Gen. Hurley, atsi-
statydinęs Kinijos ambas-
dorių, Kongreso tardy-
muose liudija kad U. S. di-
plomatas, G. Atcheson Jr.,
kuomet jam buvo palikta
globoti U. S. ambasada Ki-
nijoje, dėjo pastangas su-
naikinti Kinų nacionalistų
vyriausybę, rupindamas iš
pavesti iš Amerikos gaben-
amas Kinijai karo reikme-
nis Kinų komunistų armi-
jai. Laimė, tie ginklai ne-
pateko komunistams, ir vė-
liau Atcheson buvo atšauk-
tas iš Čungking ambasados.

Betgi, kaip paaiški, tas
pats Atcheson po to tapo
paskirtas Gen. MacArthur-
ui patarėju Japonijoje. Iš
jono reikia tikėtis daugiau
klaidų, jeigu jis iš Japoni-
jos nebus atšauktas, nes
jis ir ten stengsis pasitar-
nauti Maskvai, kuriai rupi
Japonijon įsivežti.

GRUODŽIO 7 suėjo ke-
turi metai nuo to kai Ja-
ponija klastingai užpuolė
Pearl Harbor ir ten sunai-
kino dalį Amerikos karo ir
oro laivyno. Per tuos 4
metus Amerika pajiegė su-
stiprėti ir pasiruošti tiek
kad sumušė Vokietiją ir
Japoniją.

Lygia greta, Maskva di-
dina savo spaudimą į Te-
heraną, reikalaujama kad
visi nesutikimai tarp Rusų
ir Persų būtų išspręsti tar-
pusavyje. Jei Anglai-Ame-
rikiečiai neparems dabarti-
nės Persijos vyriausybės,
ji, aiškus dalykas, turės nu-
sileisti bolševikų reikalavi-
mams. Galima numanyti
kad bolševikų reikalavimų
patenkinimas būtų tolygus
nepriklausomybės neteki-
mui. Savų ruožtu tas rei-
škų senų Sovietų Sąjungos
siekimų įgyvendinimą —
priėjimą į Persijos įlanką,
o per ją — ir į Indijos van-
dyną.

BRITAI praneša Ameri-
kikos sutikimą paskolinti
Anglijai \$4,400,000,000 su-
mą. Iš tos sumos Anglija
užmokės Amerikai 650 mi-
lijonus dolerių už lend-lea-
se reikmenis kurios buvo
išgabentos tuo laiku kada
lend-lease buvo sulaukta.

Vokietijoje, Britų zonoj,
atstatyta iš pareigų 600
UNRRA šalpos tarnautojų
kurie susekti varant viso-
kias sukybes, "black mar-
keto" biznį, tarnavimą ko-
munistams, ir tt.

Kinijos armija muša ko-
munistus ir artėja prie ko-
munistų laikomo Mukdeno.

Lietuviai Vaikučiai Pabėgėliai prie Valgio

Greven, Vokietijoje, lagerio vaikų valgyklos kampelis,
kur valgo ir Lietuvių vaikučiai. Iš tos stovyklos Dirvai ra-
šoma: "Likimo nublokšta Lietuvių grupė (apie 200 žmonių)
Vokietijos miestelyje Greven yra ištroškus Lietuvių spaudos
ir drysta prašyti tamstą pajavrinti monotonišką lagerio
gyvenimą savo spausdintu žodžiu, Dirva. Malonėkit siunti-
nėti Dirvą žemiau paduotu adresu."

IRANO NEPRIKLAUSOMYBĖ PAVOJUJE

Bolševikų išprovokuotas
"sukilimas" Persijos Azar-
beidžane baigėsi faktiniu
tos provincijos atplėsimu
nuo Persijos (Irano). To-
je provincijoje buvo pra-
vesti bolševikiški rinkimai,
kuriuose, žinoma, tedalyva-
vos nebus atšauktas, nes
jis ir ten stengsis pasitar-
nauti Maskvai, kuriai rupi
Japonijon įsivežti.

Lygia greta, Maskva di-
dina savo spaudimą į Te-
heraną, reikalaujama kad
visi nesutikimai tarp Rusų
ir Persų būtų išspręsti tar-
pusavyje. Jei Anglai-Ame-
rikiečiai neparems dabarti-
nės Persijos vyriausybės,
ji, aiškus dalykas, turės nu-
sileisti bolševikų reikalavi-
mams. Galima numanyti
kad bolševikų reikalavimų
patenkinimas būtų tolygus
nepriklausomybės neteki-
mui. Savų ruožtu tas rei-
škų senų Sovietų Sąjungos
siekimų įgyvendinimą —
priėjimą į Persijos įlanką,
o per ją — ir į Indijos van-
dyną.

PREZ. TRUMAN parei-
škė nematęs reikalo dau-
giau "trijų didžiųjų" pasi-
matymų jeigu United Na-
tions organizacija eis sa-
vo pareigas kaip pridėra.
Sako, United Nations or-
ganizacija privalo pradėti
veikti bėgyje 3 mėnesių.

Laukia streiko pabaigos.
Windsor, Ont., Ford Mo-
tor Co. streikas tęsiasi 10
savaičių. Dabar CIO strei-
ko vadai rekomendavo bai-
gti streiką.

Prie tų 10,000 Fordo dar-
bininkų streikuoja dar 10
tukstančių kitų, prijausda-
mi Windsoro streikui.

CIO laivų darbininkai iš-
kėlė protesto streikus San
Francisco ir New Yorke,
reikalaujant kad laivai ku-
riais galima parvežti kar-
eivius iš užjurių nebūtų
naudojami bizniui.

Laivų ir uostų darbinin-
kai yra komunistų vado-
vaujami; komunistams gi
svarbu greičiau išvežti iš
Europos ir Azijos Ameri-
kos kariuomenes, nes Sta-
linas ruošia ką nors.

DIRVA (THE FIELD)

LITHUANIAN WEEKLY

Published every Friday in Cleveland by

Ohio Lithuanian Publishing Co.

6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Subscription per Year in Advance

In the United States \$2.00

In Canada \$2.50

Entered as Second-Class matter Decem-
ber 6th, 1915, at the Cleveland Postoffice
under the Act of March 3, 1879.

EKONOMINĖS krašto per-
spektyvos sąryšyje su ka-
ro pabaiga nėra geros. Faktas
kad karo metu ši šalis prakti-
škai gamino visam pasauliui ne
tik ginklus, bet taip pat maistą,
rūbus ir kitas reikmenis,
negali būti pražiūrėtas. Lygiu
budu negali būti neįvertinta ir
ta aplinkybė kad karo metu
viskas kas buvo pagaminama
beveik tokiu pat tempu ir bu-
vo naikinama.

Ir tai ne tik sąryšyje su
transportų skandinimu, bet
taipgi ir su didžiuliu įvairiau-
riausios medžiagos kiekių nai-
kinimu karo veiksmuose.

Lygia greta, milijonų ge-
riausių darbininkų pašaukimas
karinėse tarnybose buvo suda-
res milžinišką darbininkų pa-
seiklavimą krašto viduje.

Sąryšyje su tuo karo metu
ne tikai vyrai bet ir moterys
galėjo gauti aukščiausią apmo-
kamus darbus, kuriems norma-
liais laikais būtų buvę reika-
laujama specialių kvalifikaci-
jų.

Šitie laikai dabar yra ne-
gryžtamai praėję.

KAPITALAS, karo metu pel-
nė didžiausius uždarbius
(lygiai kaip ir darbininkai),
dabartiniu metu jaučiasi kaip
po rugiapūtės ir nelabai ne-
rymėja jei fabrikai kurį lai-
ką pastovės uždaryti.

Darbininkams gi nedarbas bus
daug sunkiau pakeisti, lygiai
kaip ir gryžtantiems kariaus.
Tik mažda darbininkų dalis tu-
ri santuokas kurios jiems lei-
stų nedirbant gyventi, o di-
džioji dalis labai greitai laiku
atsidurs sunkiose ekonominėse
sąlygose ir net skurde.

Tokia padėtis, be abejo, kra-
šte kelia nepasitenkinimą ir
darbo unijoms paruošia pui-
kiausią propagandos dirvą.

CIO pirmininkas Philip Mur-
ray Gruod. 4 per radio pa-
sakytoje kalboje pareiškė kad
jis griežčiausia atmeta Prezi-
dento Trumano pasiūlymą bai-
gti streikus ir mėginti darbo
gincus išspręsti taikos keliu.

Jis nurodė kad pramonini-
kai gali pakelti algas 24% ir
dar turėti didžiausius pelnus.

Lygiu budu Murray aštriau-
sia kritikavo pelno taksų įs-
tatyto pakeitimą, pradedant
1946 m. Sausio 1 d., ir nuro-
dė kad šitas aktas yra dauge-
lio taikos meto reikmenų tru-
kumo priežastis. Pramonė ne-
skubinti šių reikmenų gamy-
bos, nes, pradedant ateinančių
metų Sausio 1 d., pramonini-
kų pelno taksų maksimum su-
darys 38 centus nuo kiekvie-
no dolario, tuo tarpu kai pagal
seną įstatymą tas maksimum
buvo net 85 1/2 cento.

KAIP represiją prieš tokią
vyriausybės politiką Mur-
ray nurodė ir dar didesnius
streikus, kurie dabartiniu me-
tu jau yra apėmę didelę plie-
no pramonės dalį ir beveik vi-
są automobilų industriją.
Gruodžio 13 d. del streiko
balsuos CIO elektros darbinin-
kų unija, kuri neabejotinai pri-
sijungs prie streikuojančių au-
tomobilių darbininkų.
Pabaiga čia pat

PENNSYLVANIJOJE

PHILADELPHIJOS PASTABOS

KADA Lietuvos Prezidentas Antanas Smetona 1940 metais apėjo Lietuvą, jo politiški priešai Amerikoje vadino jį bailiu, šiaudiniu prezidentu ir kitais žemais budvardžiais jį "titulavo". Paskui, kada velionis tragiškai mirė, nekuri iš tos nelaimės net pasidžiaugė: girdi, vieno kraugero bus mažiau, dabar Lietuvos laudis galės atsigavinti, atsikračius fašistinio tyrono, ir tt.

Tai buta Amerikos Lietuvių politiški ir kitokių glūšių džiaugsmas iš kito Lietuvos nelaimės, be jokios gilesnės sąvokos kad už kelių metų kiti lietuviai turės bėgti kaip ir kur kas galės, — kad VISAI Lietuvai teks žlugti. Tas laikas jau atėjo, dabar mes visi esame to liudininkais.

Dabar visi politiški lietuviai apiakėliai gali matyti, glūšiai gali girdėti, o mažpročiai suprasti delko velionis A. Smetona iš Lietuvos "bėgo". Bėgo norėdamas likti gyvu iš užėinančio Lietuvai pragaro, kad vėliau galėtų pragarą naikinti, jame pasilikusius gelbėti.

Amerikos lietuviai sunkiai nusidėjo prieš savo tautą ir jos istoriją kurie paneigė velionį pirmiau negu jis pribuvo į šią šalį prieglaudus įsiskodamas, ir neigė kai jis čia atvyko. Jei velionį prezidentą butume supratę taip kaip mokėjome jį dergti ir niekinti, jis turėjo būti apgyvendintas Lietuvos Pasitintybės name, Washingtone, ir iš ten pradėtas Lietuvos vadovimo vieningas darbas. Jis būtų buvęs mūsų centrinė širdis ir jėga, kurios, deja, nustoje, kitos negalime rasti. Budami svetimomis ideologijomis išauklėti ir jomis persisunkę iki kaulų, mes jokių būdu negalime tarp savęs susivokti Lietuvos tautos ideologijai. Dirbame Lietuvos atvadavimui vis dar paskirai. Jeigu ir toliau taip veiksime tokie bus ir rezultatai.

BUVĖS Prezidentas Stulginskis kur tai Sibiro "demokratijon" liko išsiustas ir gal jau palaidotas. Prezidentas Dr. K. Grinys, pasilikęs Lietuvoje, turėjo irgi "bėgti" užruožin, pragaro vartams antru kartu Lietuvon atsivėrus.

Dabar Lietuvoje, kuri vadinama tarybinė, paliko tik vienas Paleckis su savo gausia. Šio gilpo ir patsidavusio Lietuvos "kunų parduavusio maskolinis, o dušią piktiems velniam", vardo tarybinės Lietuvos spaudoje irgi nesimato. Jo vieton skaitoma Sokoiovali. Voronovai, Kuznecovai ir kiti svetimvardžiai, kurie užima Letuvių komunistų rašytojų vietas. Tokias pavardes teko pastebėti trijuose tarybinės Lietuvos laikraščiuose Kovo mėnesio laidos, kurių turėjau sunkiai išprašyti vieno Lietuvos komunisto parodyti.

Is viso ko matyti, Lietuva paliko dabar kaip ji buvo prie Rusų caro valdžios, tik dabar daugiau prisilegta ir žiauriau naikinama. Tarybinės Lietuvos spauda yra grynai Rusiškoje dvasioje, tik palikta Lietuvių kalba ir vartojama Lotyniškos raidės. Lietuvių tautos reikaliu auginimui, jų tobulinimui ir vystymui ten nėra vietos.

STINGANT vienybės ir solidarumo Amerikos Lietuvių tarpe Lietuvos vadovimo reikaluose, ar neverta mums įsivokti galutinio ryšio svetūr? Mes šiuo kartu turime Amerikoje du sunus buvusių Lietuvos prezidentų: Julij Smetoną ir Kazį Grinį. Ar ne pravartu būtų jiems tarp savęs pasitarti mums šiuo praėjusio didu, mums, sutaukinti skirtingas savo ideologijas į vieną Lietuviską, ir partraukti paskutinį Lietuvos buvusį prezidentą į Ameriką, mus sutaukinti ir subendrinti Lietuvos vadavimui?

Dabartinis trynimasis tarpe ALT sudarančių kalbų-socijalistų-sandariečių iš vienos pusės, ir tautininkų, kurie sudaro LVS iš kitos, kaip žmogus nežinrėtum į tu organizacijų darbus ir veiklą Lietuvos bylai ginti, negali Lietuvių, susirpinusių Lietuvos likimu, patenkinti.

Lietuvos bylos reikalus yra begalo sunkus darbas. Sekmingai jį dirbti reikalinga visų Amerikos Lietuvių susikonsen-

Santa per Radio

Vienoje krautuvėje Philadelphiaje parodoma per televiziją, radio aparate, Kalėdų Diedukas. Trumpoje ateietyje radio dainininkai ir kalbėtojai bus matomi jų namuose, su radio programais, naujuose radio priimtuvuose.

travimas. Turime įsivokti būdą ir priemonių tai atsiekti.

Z. Jankauskas.

PITTSBURGH

Pittsburgh Paliekams Potvinių Pavojaus

Kaip žinios iš Washingtono rodo, Kongresas neskirs pinigų baigimui išstatyti didžiojo Conemaugh tvenkinio, kontroliavimui potvinių, apsaugojimui Pittsburgho nuo tokių tragedijų kokia ištiko 1936 metų Kovą 17 d. Tas projektas apima 12 milijonų dolarių.

Pirmi šeši tvenkiniai jau išstatyti sumažina potvinių pavojus dalinai, bet reikalingas ir tas Conemaugh upės tvenkinys Indiana apskrityje, tačiau jis atidedamas neribotam laikui.

Gal vėl valdžia sukurs griebtis darbo kada ištiks kita tragedija.

STREIKAI apimanti suvirš 10,000 darbininkų tesėsi šios savaitės pradžioje Pittsburgh Plant Glass Co., Creighton, ir Ford City dirbtuvėse, taipgi keturiuose Talon, Inc., dirbtuvėse Meadville ir Erie, Kerotest Co., Pittsburgh, ir Greyhound Linijų stotyje.

KELIS TAKSUS

Pittsburgh miesto taryba tariasi apie pakėlimą takų skandais metais, nes netiki kad galės išsilaikyti su dabar gaudamais taksais.

RUPINASI APVALYMU UPIU VANDENU

Allegheny apskrityje apvalymui upių vandens reikalinga sistemos kuri kaustuos apie 50 milijonų dolarių, kaip apskaičiuoja tam specialiai pakviestas inžinierius iš Baltimorės.

Pirmiau buvo numatyta reikės tam tikslui 36 milijonų dolarių, tačiau per karą padidėjęs industrinis veikimas vandenį užtersė daug daugiau ir reikalinga jau bent 50 milijonų dolarių tam darbui.

Kas metą iš dirbtuvių į upes išleidžiama virš milijono tonų visokių chemikalų ir išmatų į upelius ir upes. Tu nešvarumų sukontroliavimui reikalinga tam tikra apskrities įstaiga. Nuo to naudos turėtų suvirš trys milijonai žmonių.

MEDŽIOKLĖS SEZONAS

Pennsylvaniaje prasidėjo su 1 Gruodžio. Apskaičiuojama kad i girias ir kalnus išėjo bent 250,000 briedžių medžiotojų, apie tokis skaičius išsiėmė leidimus.

Medžioklės laikas baigsis su 15-ta Gruodžio. Sakoma šymet bus sumedžiota daugiau negu kuriais kitais metais.

Per keturias dienas mesku medžioklės buvo nušauta virš 300 meskų, tačiau niekas dar nesumušė 20 metų senumo rekordo nušovimu meskos virš 600 svarų.

MEDŽIOTOJAI 1944 metais

Pennsylvaniaje surinko 11-921,90 svarų paukščių ar žvėrelių.

Detroit, Mich., Naujienos

NASHUA, N. H. LVS SKYRIUS RENGIA PRAKALBAS

Alphonse Uleickas, vienas iš LVS skyriaus organizatorių Nashua, N. H., praneša kad jų naujai steigiamas skyrius rengia prakalbas sekmadienį, Gruodžio 9 d. Organizatoriaus prašo iš LVS centro paskirti jiems kalbėtoją.

Linkime Nashua Lietuviams gero pasisekimo jų pastangose.

MAISTO VAJUS KATALIKŲ PARAPIJOSE

Amerikos Katalikų Episkopatas per visas parapijas Amerikoje, nuo Gruodžio 9 iki 16, praves konservuotų (canned goods) maisto produktų rinkliavą, nuo karo nukentėjusioms tautosms sušelpiti. Šiam vajui vadovauja War Relief Services. Tuo reikalu Lapk. 15 d. New York'e įvyko Amerikos Rytinių valstijų arkivyskupijų ir vyskupijų delegatų pasitarimas, kuriame dalyvavo ir Kun. Dr. J. B. Končius, Bendro Am. Liet. Fondo pirmininkas.

Šiame susirinkime buvo aptarta ir nustatyta vajaus vykdymo planai. Kiekviena arkivyskupija ir vyskupija Amerikoje, geresniais maisto rinkliavos pasisekimui, vajus vairs per parapijas. Bažnyčiose bus skaitomi vyskupų atsisakimo laišakai Gruodžio 2 ir 9.

Šios maisto produktų rinkliavos metu tikimasi surinkti per 20 milijonų dėžių, apie 40 milijonų svarų maisto. Surinktas maistas bus išsiuntinetas nuo karo nukentėjusioms tautosms. Lietuvių tauta gaus proporcine dalį, ar net daugiau, nes lietuviai yra vieni iš labiausiai nukentėjusių šiame kare.

Lietuviai esate prasomi ši per bažnyčias skelbiama vajų. Gruodžio 9 iki 16, duosniai parenti maisto produktais ir taip pat prisidėti nuosirdžiu darbu.

ŠUPIRKS ATLIKUSIA KARO MEDŽIAGA

Europoje yra likę labai daug Amerikos suvežtos karo medžiagos, kurią pasirodų nupirkti nekurioms valstybėms.

Belgija perka už 40 milijonų dolarių; Kinija už 60 milijonų; Prancuzija už 220 milijonų; Holandija už 80 milijonų; Britanija ir Rusija po 400 milijonų. Amerika duoda viską išsimokėjimui per 30 metų. Po pirmo pasaulinio karo ir Lietuva panašiu būdu užsi-pirko sau karo liekanų Europoje ir taip galėjo pradėti gyventi. Už tas reikmenis dar liko skolinga Amerikai, kartu su kitomis šalimis, kurios vėliau atsisakė mokesčių testi.

Pastaba Skaitytojams

Kuomet negaunama kurio Dirvos numerio tai prašydami Administracijos prisiųsti jį, nerašykite: "Negavau pereinio numerio", bet pažymėkite: "Negavau nr. 5, 32, arba 44". Tada greitai laiku bus jums parūpsta tas tikras numeris kurio negavot.

Karo Veteranas su Šeima be Namų

Frank K. Richardson, New York'e, grynės karo veteranas, įsimestas į gatvę su baldais ir šeima, kai namas kuriame šeima gyveno tapo parduotas ir nauji savininkai įsikraustė.

G. M. Streikas Vienas iš Didžiausių Darbo Istorijoje

General Motors streikas yra vienas iš didžiausių darbų su laikymų Amerikos industrinėje istorijoje.

Kova kilo tarp General Motors Corp., trijų bilijonų galingos korporacijos, ir United Auto Workers (CIO), kurie turi apie milijoną narių.

Streikuoją tiesioginiai 175,000 darbininkų; uždaryta 93 dirbtuvės.

Streikerių šeimų narių skaičius siekia 787,500.

Kiti darbininkai likę be darbo del to streiko — 50,000.

Išviso del šio streiko numatyta nedirba apie 1,000,000 — 600,000 Auto Workers unijos narių ir 400,000 dirbančių automobilių dalių dirbtuvėse, kurie turėjo likti be darbo del sutramdymo streiku.

Darbininkai kasdien nustoja po apie du milijonų dolarių algomis.

G M streikas sakoma užsitęs iki Sausio 15, 1946 metų.

Komunistų partijos vadai išdavė įsakymus komunistams imti visokių dalyvumą šiame streike ir pasiuntė į Detroitą ir kitas streiko sritis savo atkaklius agentus.

Iš darbininkų kovos už savo buvio pagerinimą komunistai nori pasidaryti savo partijų daugiausia naudos.

STREIKAI DETROITE

General Motors streikuoją jau trečia savaitė.

Ford Motor Co. buvo sustojus, dabar vėl pradėjo dirbti. Sako galės dirbti 4 ar 5 savaites. Ford pats sau pasidaro stiklus automobiliams, tik vartoja pumpas iš General Motors.

Chrysler Corp. dirba tik tiktai trokus; pasażieriniai automobiliai nedirbami iš priežasties negavimo viršų (bodies).

Jiems viršus daro Briggs Co. bet negauna stiklų iš priežasties stiklo darbininkų streiko Pittsburgh, Pa.

Packard Co. nedirba, negauna viršų iš Briggs Co.

Taipgi šiuo laiku nedirba ir Hudson Motor Co.

Automobiliams truksta reikalingų stiklų, ir negalima dar gauti kitų dalių. Tokiu būdu automobilių dirbtuvės kurios ir nestreikuoją dirba silpnai.

V. M.

CHICAGO, ILL.

"ŽVAIGŽDŽIŲ PARADOS".

Tokių pavadinimų rengiama didelis programos Dariaus-Girėno salėje, sekmadienį, Gruodžio 9, nuo 2 val. po pietų.

Programą pildys talentas iš radio stoties WLS ir kitos radio ir cinemos žvaigždės.

Parengimas daroma sąryšyje su Victory Bonds pardavimu.

Teisėjas John, T. Zuris yra parengimo pirmininkas.

•PORTUGALIJA perka beveik trečdalį sau reikalingo tabako iš Amerikos.

Įsimestas i Namų ir OPA Direktorius

Los Angeles mieste susitiko namų savininkai prieš OPA nuomų nustatymą ir per teismą pateikė pranešimą pačiam OPA direktoriui kad išsikraustytų iš jo užimamo gyvenamo namo.

ANSONIA, CT.

PATYS MUŠA, PATYS RĖKIA

„Vienybės nr. 41 tilpo rašinis, „Ar Tai Gražu taip šmeižti?“ Jame rašoma:

„Vienybėje 36 n., buvo idėta korespondencija, kurią pasirašė Ona Čepinskienė, kaltinamą ALT skyriaus pirmininko S. Bujanausko adresu. buk p. Bujanauskas Rugs. 26 susirinkime burnojęs prieš Lietuvai Vaduoti Sąjungą. Visa tai nuodugniai ištyrus pasirodė kad tos korespondencijos autorė visai nebutų dalykų prirašė.“

Gera! Pažiūrėkime ką ALT skyriaus valdyba rašo: „Faktiniai buvo taip. Rugsėjo 23 d. ALT skyriaus susirinkime perskaitytas tą korespondenciją ir S. Bujanauskui pasiaškinus, visi sutiko su tuo kad jis, Bujanauskas, reikšė piktnaudžiavimą pusėm nesutariantiems bendrai dirbti Lietuvos laisvinimo darbe, o ne prieš vieną LVS.“

Tai gi, jūs patys pasakotė kad p. Bujanauskas prisipažino jog jis burnojęs prieš abi puses. Tai kam dar pykti jei kas viešai paskelbia jo paties pasakytus nešvarius žodžius? Ar tai yra kokis šmeižtas?

Toliau jūs sakotė, „susirinkime buvo nutarta kad skyriaus valdyba visa tai atšauktų tuose laikraščiuose kuriuose ta korespondencija buvo idėta“. Atšauktų ką, ar kad atšauktų p. Bujanausko pasakytus žodžius?

Toliau jūs patys pasisakotė, „Suprantama, kad jeigu mūsų vadai susitartų tai panašaus trynimosi nebutų, veikimas būtų brandesnis ir nereikėtų tokių rašinėjimų. Bet vis delto turėtume elgtis rimčiau ir užsitarnavusių veikėjų nešmeižti.“

Čia skamba labai gražiai. Bet kodėl p. Bujanauskas neapgalvojo kad nėra padoru užsitarnavusių veikėjų kaž kodėiais žodžiais apšaukti, o vėliau pykti už jo paties žodžių pakartojimą?

Tiesa, nekurioms moterėlės pasakė, kodėl Čepinskienė nepatylėjo kaip kad mes kitos tyliame, lai Bujanauskas plepa kas jam patinka. Bet tos moterėlės nemato kai jie susibūrė prie stiklinių taurių, nusitaria kada susirinkimus šaukti, ka susirinkimuiose nutarti ir vėliau pagaminę protestų laiškus bėgioja per draugijas agitodami kad Čepinskienė būtų atšaukta iš delegatų. Ar už tai kad ji turėjo drąsos viešai pareikšti ALT skyriaus pirmininko burnojimus? Ar už tai kad ji visuomet bešališkai darbuojasi Lietuvos reikalais?

Ar už tai kad ji daug darbavosi BALT draubūžių rinkime, karo bonų pardavime ir kituose svarbiuose reikaluose? O vis delto ALT skyriaus valdyba nesigėdino pažymėti savo vardus, užgirti protestų laiškus ir pasisakyti buk susirinkime buvo nutarta kad skyrius atšauktų visa tai kas toje korespondencijoje buvo idėta.

Apgailetina. Jei jums daugiau rupėtų bendros veiklos reikalai tėvynės labui, o mažiau garbintumet srovinius dievaikius, šis „trynimasis“ visiškai nebutų reikalingas.

O. Čepinskienė.

MIRIMAI

MIRĘ IŠEIVIAI AMERIKOS LIETUVIAI

(žinios apie mirusius Lietuvius šiame skyriuje talpinama dykai)

KAMINSKIENĖ Marė, 61 m. mirė Clevelande Lapk. 24.

KUTAS J., senyvas, mirė pasikardamas Lapkr. pradžioje, Akron, Ohio.

MATUZEVIČIUS Povilas, 65 metų, mirė Spalių 10, Detroit, Mich. (Panevėžio ap.) Amerikoj išgyveno ilgus metus.

ŽIOGIENĖ Domicelė (šalikaitė), pusmazė, mirė Lapk. 12, Chicagoj. (Stegvilų k. Kvedarnos par. Tauragės apsk.) Amerikoj išgyveno 32 m.

RADAVIČIENĖ Katrė (Neivavičiūtė), 53 m., mirė Lap. 12, Kenosha, Wis. (Telsių ap. Vilkaičių k.)

AUKSTOLIS Ignas, pusamžis, mirė Lapkr. 12, Chicagoje. (Ukmergės ap. Deltuvos p. Mikaičių k.) Amerikoj išgyveno 34 metus.

GUDIENĖ Morta (Kristinaite), pusamžė, mirė Lapk. 12, Chicagoj. (Šiaulių ap. Kruopių par. Šniukščių k.)

JONUSAS Aleksandras, pusamžis, mirė Lapk. 14, Chicagoj. (Tauragės ap. Kvedarnos p.) Amerikoj išgyveno 32 metus.

URNIKIS Juozas, pusamžis, mirė Lapkr. 15, Chicagoje. (Telsių ap. Ž. Kalvarijos p. Samelių k.) Amerikoj išgyveno 38 metus.

ŠOLIS Juozas, 63 m., mirė 13 Lapk., Chicagoj. (Marijampolės ap. Gudelių k.) Amerikoj išgyveno 35 metus.

PAURAZAS Brigyta, 63 m., mirė Lapkr. 14, Chicagoje. Amerikoj išgyveno 39 m.

ALAUSKIENĖ Alice (Sartvitaite), pusamžė, mirė Lapk. 16, Chicagoj. (Naujamiesčio p. Jokubiškių k.) Amerikoj išgyveno 32 metus.

SULINSKIENĖ Marė (Majauskaitė), pusamžė, mirė Lap. 16, Chicagoj. (Marijampolės par. Žencelaukos k.) Amerikoj išgyveno 38 metus.

POVILAITIS Vincas, pusamžis, mirė Lapk. 19, Chicagoj. (Šiaulių aps. Gasčių par. Vekonių k.) Amerikoj išgyveno 33 metus.

LIBERIS Vladas, mirė Lapk. 7, Worcester, Mass.

CERNAUSKIENĖ Elzb., pusamžė, mirė Lapk. 14, Chicagoj. (Panevėžio ap. Naujamiesčio p. Berčiūnų k.)

ZALESKAS Andrius, 67 metų, mirė Lapk. 12, So. Boston, Mass. (Valkininkų p. Spenglo vienk.)

NOMFIKIENĖ Kazė (Višniauskaitė), seno amž., mirė 14 Lapk., Chicagoj. (Kėdainių par. Butlių k.) Amerikoj išgyveno 38 m.

Čia skamba labai gražiai.

Bet kodėl p. Bujanauskas neapgalvojo kad nėra padoru užsitarnavusių veikėjų kaž kodėiais žodžiais apšaukti, o vėliau pykti už jo paties žodžių pakartojimą?

Tiesa, nekurioms moterėlės pasakė, kodėl Čepinskienė nepatylėjo kaip kad mes kitos tyliame, lai Bujanauskas plepa kas jam patinka. Bet tos moterėlės nemato kai jie susibūrė prie stiklinių taurių, nusitaria kada susirinkimus šaukti, ka susirinkimuiose nutarti ir vėliau pagaminę protestų laiškus bėgioja per draugijas agitodami kad Čepinskienė būtų atšaukta iš delegatų. Ar už tai kad ji turėjo drąsos viešai pareikšti ALT skyriaus pirmininko burnojimus? Ar už tai kad ji visuomet bešališkai darbuojasi Lietuvos reikalais?

Ar už tai kad ji daug darbavosi BALT draubūžių rinkime, karo bonų pardavime ir kituose svarbiuose reikaluose? O vis delto ALT skyriaus valdyba nesigėdino pažymėti savo vardus, užgirti protestų laiškus ir pasisakyti buk susirinkime buvo nutarta kad skyrius atšauktų visa tai kas toje korespondencijoje buvo idėta.

Apgailetina. Jei jums daugiau rupėtų bendros veiklos reikalai tėvynės labui, o mažiau garbintumet srovinius dievaikius, šis „trynimasis“ visiškai nebutų reikalingas.

O. Čepinskienė.

BASGILAS Jurgis, mirė Lapk. mėn., Frackville, Pa.

PRASIENIS Alfonsas, 55 metų, mirė Lapk. m. Mahanoy City, Pa.

SAKLAUSKIENĖ Marė, mirė Lapk. m., Shenandoah, Pa.

ŠIAUCIUVENAS Ona, pusamžė, mirė Lapk. 14, Chicagoj. (Raseinių ap. Sidlavos par.) Amerikoj išgyveno 35 mį

Zigmas Jankauskas

Real Estate — Insurance
Dirvos Atstovas
Prenumeratams, Skelbimams

536 North 11th Street
PHILADELPHIA, 23, Pa.

J. A. Urbonas

Dirvos Agentas Daytono ir apilinkėje.
1302 Lamar St. Dayton, O.

A. S. Trečiokas

INSURANCE AGENTURA
Dirvos Atstovas
Prenumeratams, Skelbimams

314 Walnut Street
NEWARK 5, N. J.

Petras Lalas

Dirvos Atstovas
Prenumeratams, Skelbimams

39 Union Street
AMSTERDAM, N. Y.

J. Žemantauskas

Notaras
„Dirvos“ Agentas
130 Congress Avenue
Waterbury, Conn.

Marijona Milunaitienė

Dirvos Atstovas
Skelbimams, Prenumeratams

841 Hollins Street
BALTIMORE 1, MD.

Vytautas Markuzas

Dirvos Atstovas
Prenumeratams, Skelbimams

3907 Lillibridge
DETROIT 14, MICH.

Juozas Zemgules

Dirvos Atstovas
Prenumeratams, Skelbimams

511 So. Hoover Street
LOS ANGELES, CALIF.

Juozas V. Valickas

Dirvos Atstovas Rytuose
Prenumeratams, Skelbimams

86 Jackson Street
NEWARK 5, N. J.

Žinok Amerikos KONSTITUCIJĄ

Amerikos Konstitucija Angliškoje kalboje, su visais Amementais. 30 puslapių knygelė, prisigisim visai Donovanai tiems kurie užsirašys Lietuvių Naujienas dviem metams arba gaus du metinius skaitytojus ir prisigis \$2.00 su nurodymu kam Lietuvių Naujienas siuntinėti, mimum knygelę prisigisim jums visai Donovanai už pasidarbavimą.

LIETUVIŲ NAUJENOS
332 N. 6th St. Philadelphia 6 Pa

P. J. KERSIS

609-12 Society for Savings Bld.

OFISO TELEFONAS: MAIN 1773.

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiestuose, kreipkitės į mane, gausit pigią kainą. Taipgi gausit pataravimų įvairiose apdraudos-insurance reikaluose.

Sutaisau paskolas pirmo mirtgčio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

VISOKIA APDRAUDA

Mes esam pasirengę suteikti visiems pilnas mūsų patirtas Informacijas ir praktiškus patarimus reikale visokios Apdraudos (Insurance) visai dykai. Todėl pirma šaukite mus negu ugniažiečius (fire-monus).

P. P. MULIOLIS

Vienatinė Vietinė Pastovi Lietuviška Real Estate
6606 Superior Ave. Cleveland HENDERSON 6729

Tegul meilė Lietuvos
Dega mūsų širdyse!

LAISVA LIETUVA

Laisvę pažinę —
Jungo nevilksim!

Keletas Minčių del Konstrukty- vios Amerikos Lietuvių Vienybės

KUN. J. BALKUNO
PAREISKIMAI

Priešpaskutiniame Amerikos numeryje tilpo Kun. J. Balkuno vedamasis Amerikos Lietuvių vienybės klausimu. Tame straipsnyje, pasiremdamas daugiau abstrakčių galvojimu negu konkrečiais faktais, autorius išveda kad visos tos organizacijos kurias jis vadina tautinėmis, turėtų įstoti į Amerikos Lietuvių Tarybą lygiomis teisėmis su katalikais, sandariečiais ir socialistais.

„Visi sąmoningi Lietuviai siekia vieningo tikslo — nepriklausomos Lietuvos atkurimo“, straipsnio pradžioje pabrėžia Kun. J. Balkunas, „atitinkamai tam, turėtų būti ir viena vyriausia vadovybė“.

Kadangi autorius savo išsamiame straipsnyje duoda nemaža abstrakčios medžiagos tai konkretūs faktai bus kaip tik geras jos pailiustravimas.

Pradėkime nuo „sąmoningų“ Lietuvių, siekiančių nepriklausomos Lietuvos atkurimo“.

PARTINIS ASPEKTAS

Kai A. Smetona atvyko į Ameriką ir energingai ėmėsi Lietuviškos akcijos, socialistai ir katalikai-klerikalai ne tik tos akcijos neparėmė, bet net įvairiais būdais ją sabotavo, o ji pati didele neapykanta ėmė juodinti per spaudą. Kas buvo tie Lietuviai? Ne eiliniai darbo žmonės ir ne kuklūs, neambicingi veikėjai, o laikraščių redaktoriai, subjektiviai ar objektyviai prasme žinomesni politikieriai ir net vienas „Kunigų Vienybės“ skyrius (jei tikėti vieno katalikiško laikraščio pranešimui).

Negalima pasakyti kad tie žmonės būtų buvę „nesąmoningi“. Tačiau jų sąmoningumas buvo savotiškas: jie sabotavo veiklą prezidento tos valstybės kurios nepriklausomybės atkurimo jie tarėsi siekti.

Idomu ką pasakys Kun. J. Balkunas apie tos rusiškos sąmoningumą?

Bet eikime toliau, žvilgtelėkime į to „sąmoningumo“ priežastis. Jos aiškios: partinė spalva nudažyti mūsų veikėjai vis negalėjo dovanoti A. Smetonai kad jis ir jo tautinė vyriausybė 13 metų išbuvo prie valstybės vairo. Tas partinis jausmas tiek buvo apėmęs jų protą ir valią kad vos tik A. Smetona atvyko į šią šalį tuoj jiems pradėjo vaidintis kad, va, jis ims ir grįš į Lietuvą savo senoms pareigoms, todėl reikia žut-but nuo to sulaukyti.

Ta mintis juos stipriau veikė negu noras matyti Lietuvą vėl nepriklausomą. Tai paaiškina faktą kad jų poros metų veiklo didžia dalimi susidėjo iš A. Smetonos ir jo bendraminčių koneveikimo.

Iš tokio negatyviai-partinio nusistatymo išaugo Amerikos Lietuvių Taryba. Liaudininkų-krikščionių demokratų ašis, sutvirtinta naujais susibūlavimais, buvo iš Lietuvos perkelta į Ameriką.

VALSTYBINIS ASPEKTAS

Žymi Amerikos Lietuvių visuomenės dalis nenuėjo klerikalų-socialistų pėdomis. Ji nebuvo užkrėsta partinio politikavimo bacilomis, ji didžia dalimi nesidomėjo Lietuvos partijų rietenomis, bet tiesiog norėjo padėti Lietuvai jos laisvės kovoje. Lietuvos respublikos prezidentas tai visuomenės daliai buvo tos kovos simbolis ir jo rėmimo visuomenė įžiūrėjo

geriausią politinės akcijos progą.

Klysta Kun. Balkunas jei mano kad tokio nusistatymo buvo vien tik tautininkai. Visi kuriems buvo atgrisęs nuodėgingas partinis politikavimas — tautininkai, katalikai ir sandariečiai ir kokių vardu mes juos bevardintume — nuosirdžiai priitarė plačiajai, nepartinei Lietuvos vadavimo idejai. Jie žiūrėjo su meile į Lietuvos praeitį ir nepriklausomos Lietuvos kuryboje jie matė Lietuvos laisvės akstiną. Šitos minties vedami jie sukūrė Lietuvai Vaduoti Sąjungą.

BENDRADARBIAVIMO KLIUTYS

Amerikos Lietuvių Tarybai, priešingai, Lietuvos praeitis buvo juodinimo objektas. Faktas kad 1926-1940 metai žymėjo Lietuvai tautos tvirtėjimo ir valstybinio brendimo laikotarpį buvo nustelbtas minties kad valst. liaudininkai-krikščionys demokratai tuo metu nebuvo valdžioje. Neapykanta tautinei linkmei virto neapykanta visam nepriklausomam Lietuvos laikotarpiui kurio metu tautinė linkmė stovėjo prie valstybės vairo.

„Smetonaičiai“, „žalieji fašistai“ ir tt. dar ir šiandien tebesudaro dažną Amerikos Lietuvių Tarybos spaudos temą, nežiurint į tai kad visi žymesnieji tautininkų veikėjai dabar jau mirę arba išvežti į Sibirą ir kad jie jau niekuomet negrįš į Lietuvos valdžią.

Šitoks nusistatymas yra tolygus švaistymuisi kardu prieš baidyklę kurios jau nebėra. Bet sykiu tas daro visų Lietuvių įėjimą konsolidavimą, kurs šiandien yra taip reikalingas, tiesiog neįmanomas.

Vieninga veikla tėra galima kada ji yra pagrįsta savitarpio pasitikėjimu, savitarpe pagarba ir gera valia, kada yra spiritus cooperandi. Kol šito nėra, bergždžia yra kalbėti apie vienybę: susitarimas partiniu pobūdžiu geriausiu atveju tebus labai trumpalaikis. Kas taip tikrai yra, patvirtina atsitikusių Europos valstybių, kurios daugumoje sudaromos partinių kompromisų pagrindu, nuolatiniai nesutarimai ir križiai.

BUKIME NUOSIRDUS

Amerikos Lietuviai šiandien stovi visos Lietuvos tautos dėmesio centre. Nuo jų priklausoma duoti Lietuvos laisvės kovai vienoki ar kitoki atspalvį. Nuo jų priklauso ta kova persunkti partine neapykanta ar ją padaryti konstruktyvios vienybės kova.

Katalikai Amerikos Lietuvių Taryboje sudaro didžiulę daugumą ir jų svoris ten negali būti ignoruojamas. Jie gali paveikti Tarybos spaudą kad ji susilaikytų nuo Lietuvos praeities niekinimo, kurs Lietuvos atečiai nieko duoti negali. Jie gali paruošti konstruktyvaus darbo programą, kurią visi sutartinai galėtų vykdyti — ne pagal partinės reprezentacijos nuosimtį, bet pagal objektyvų kiekvieno sugebėjimą. Tuomet nebūtų tuščių ginčų del reprezentacijos paskirstymo vykdymajame Amerikos Lietuvių komitete.

Bukime nuosirdūs: Lietuvos labui mokiškime pakilti aukščiau partijų.

Julius Smetona.

RUSŲ PASIGROBIMAS IRANO

Senoj Persijoje, Irane, kur Rusai pradėjo užgrobimą, atsiranda pavojus ne tik tai vienai mažai valstybei, bet visiems Viduriniams Rytams, ir tokiu būdu suveda į susikirtimą Rusus su Britais.

Iranas prisidėjo prie sąjungininkų šio karo metu teikiant savo teritoriją pristatymui Rusijai karo reikmenų, kurių taip labai reikėjo. Ten buvo įleista Rusų, Anglų ir Amerikiečių kariuomenės.

Dabar, atsidėkodama Iranui, Rusija nori tą valstybę pavergti. Nežiurint Roosevelt-Stalin-Churchillo pažadų palikti Iraną nepriklausomam, karui pasibaigus, Rusija užsimoko jį pasijungti.

Rusija neištraukė savo kariuomenės iš šiaurinio Irano, sukūrė komunistų sukilimą reikalaujant tos Irano dalies atsisakyti nuo Teherano valdžios, ir neleidžia Teherano vyriausybei siųsti ten kariuomenės sukilėliams malsinti.

Ką darys Amerika, kurios valstybės sekretorius neseniai pareiškė „nesutiks su jokiomis intrigomis prieš Rusiją, besirubėžiuojančiose su Rusija šalyse“?...

BOLŠEVIKŲ PLĖSIMAI BRITŲ ZONOJ SULAIKYTI

Rusai bolševikai buvo įvedę puldinėjimą ir plėšimą Britų okupuotos zonos Vokietijoje, grobinėdami maistą ir net nekuriuos žmones. Rusai budavo užpuola ir apilėšia visus maisto traukinius.

Bolševikai grobinėjo Vokietijos šiuo tikslu: jie išplėšė, išvogė, išvežė į Rusiją visas Vokietijų fabrikų mašinas, bet apsižiūrėjo kad neturi žmonių toms mašinoms operuoti, todėl pradėjo drąsiai gaudyti Vokietijos technikus, pabėgusius į Britų zoną, ir gabenti Rusijon. Britai praneša tą bolševikų barbarišką darbą sulaukę.

Gub. Stassen Gryžo į Privatinių Gyvenimą

Capt. Harold Stassen, tarnavęs karo laivyne, išeina į privatinį gyvenimą. Jis buvo Minnesota gubernatorium prieš įstojimą tarnybon. Jis taip pat yra vienas iš pirmaeilių Respublikonų kandidatų į prezidentus. Vaizde parodoma dešinėje Lt. Com. Mathis, iš New Brighton, Pa., išmokantis Stassenui paskutinę mokslų karo laivyne.

DAR \$123.50 AUKŲ IŠ WORCESTER, MASS.

Antanas Yakutis, LVS 12-to skyriaus, Worcester, Mass., išdininkas, prisiuntė vėl \$123.50 money orderį to skyriaus surinktu aukų \$116.00 ir narių mokesčių 7.50.

LVS 12-tas skyrius praneša kad Lapkričio 25, po sugryžimo delegatų iš A. L. M. suvažiavimo Washington, greitomis surengė prakalbą ir pranešimą apie nuveikimus Amerikos sostinėje Lietuvos vadavimo reikalais.

Dalyvavo gražus buris publikos, ir po visų pranešimų surinkta aukų \$116, ir prisirašė penki nauji nariai.

Pora savačių atgal, LVS 12-tas skyrius prisiuntė centrui \$247 aukų ir narių mokesčių.

12-TO SKYRIAUS NARIAI
Šia proga paskelbiame narius įsirašiusius į LVS 12-tą skyrių Worcester, Mass. Skyriaus valdyba jau buvo paskelbta anksčiau.

Jokubas Rautkis,
Petras Kriaunelis,
Jurgis Lapinskas,
Antanas Yakutis,
Stasys Purvinškas,
Viktorija Purvinškienė,
Petras Lapinskas,
Ambraziejus Blažys,
Ona Lapinskienė,
Vincenta Kielenė,
Jėva Danilienė,
Katarina Juškenė,
Albinas Adomaitis,
Gabris Kyba,
Veronika Gaidienė,
Julius Gaidis,
Juozas Tamolionis,
Aleksas Žilinskas,
Marė Pajaujienė,
Juzafina Leonaitė,
Stasys Mancevičius,
Jurgis Augustinavičius,
John Zakar,
D. Mažeika,
Kazys Kurminas,
Joseph Kocelis,
Antanas Jasunas.

KITOS AUKOS

LVS Centrai prisiūsta dar sekancios aukos Lietuvos vadavimo akcijai remti, arba už knygas:

Jonas G. Polteris, Cleveland, Ohio 5.00
J. Urbonas, Philadelphia, Pa. 3.00
Ch. J. Zostaut, Albany, N. Y. 2.00

NARIŲ DUOKLĖS IŠ BALTIMORE, MD.

Julė Rastenienė prisiuntė iš Baltimorės LVS 4-to skyriaus duoklės šių narių:

Antanas Nemura 1.50
Adelė Bučienė 1.50
Kazimiera Dominikaitienė 1.50
Ona Lukas 1.50
Salomeja Pazukienė 1.50
Vincas Belys 1.50
Justinas Kiškis 1.50

U. S. KARIAI SUNAIKINO JAPONŲ ATOMINĖS BOMBOS MAŠINAS

Amerikos kariuomenės daliniai suardė ir sudaužė visas mašinas ir įrengimus kurie buvo taikyti išradimui atominės energijos ir atominės bombos. Viena tų mašinų, 200 tonų didumo cyclotronas, buvo pirktą pačioje Amerikoje prieš karą. Atomams tyrinėti Japonai turėjo įsteigę net penkias laboratorijas paskiruose universitetuose ir prie darbo pastatę žymiausias mokslininkus.

AUKOS

Lietuvos Vadavimo Akcijai, prisiūstos arba suaukotos Amerikos Lietuvių Misijos metu Washington, D. C., Lapk. 16-17, 1945

(Jei kurių aukos būtų praleistos prašome apie tai tuoj pranešti, pažymint savo vardą ir kiek aukota.)

WATERBURY ir CONN.

American Friends of Lithuania 100.00
Dr. M. J. Colney 100.00
Liet. Vaizbos Butas ir LVS skyrius 100.00
Nuo prakalbų rengimo komisijos, per J. Žemantauską 35.00
Waterburio Lietuvių Vaizbos Butas per J. Tareilą 25.00
Mrs. M. J. Colney 25.00
John F. Klika 10.00
Petras Steponavičius 10.00
Jonas Tareila 10.00
Antanas Kateiva 5.00
Petras Krugelis 5.00
Jonas Žemantauskas 5.00
Mrs. Stella Ramanauskas 5.00
K. Demikis, New Britain 500.00
New Britain Lietuvių Veikimo Centras per Jule Janušonytę 5.00
Frank A. Yukna, New Britain 5.00
T. Čepinskis, Ansonia 10.00
Kareivių Motinų Draugija, Ansonia 10.00
Juozas Kebas, Ansonia 5.00
Juozas Marčiulionis, Ansonia 5.00
Joseph Belazaras Jr., E. Windsor 20.00
J. P. Cranouski, Hartford 10.00
Anna M. Gurskis, Hartford 1.00
V. K. Kiveris, Meriden 20.00
Kazys ir Alena Raišeliai, Meriden 10.00
S. Cvirka, New Haven 55.00
F. Sibelius, New Haven 12.00
A. Vitrakis, Shelton 5.00
Mrs. Helen Nichols, So. Norwalk 1.00
Felixas Naikelis, Stamford 5.00
Elizabeth Truskauskas, Torrington 2.00
J. F. Makoveckas, Thompsonville 2.00

BALTIMORE, MD.

LVS 4-tas skyrius 25.00
Baltimorės L. Moterų Piličių Klubas, Inc. 10.00
Miss Marijona Yurksaitė 10.00
Mr. & Mrs. John Pazeras 10.00
Stasys ir Marė Jokubaičiai 7.00
Uršulė Brokienė 5.00
Mrs. A. Boudris 5.00
Andy Jankunas 5.00
Juozas Kraučionius 5.00
John Lietuvnikas 5.00
Mr. & Mrs. V. Lukas 5.00
Juozas Sakalis 5.00
Mr. & Mrs. J. Milunaitis 5.00
N. N. 5.00
SLA 64 kuopa 5.00
Mrs. F. A. Zelvė 5.00
Vincas Vėlvis 5.00
Joe Gunter 1.00
Felix Rutkus 1.00

(Bus daugiau)

Jau gatuva!

Amerikos Lietuvių Misija ir Jos Darbai

Tuoju reikalaukit sau vienos arba daugiau šių idomių knygų-albumų su plačiu aprašymu apie Amerikos Lietuvių Misijos veikimus Washington ir San Francisco. Albumas 32 pusl., 9x12 colių dydžio, su gausybe fotografijų ir Lietuviškais ir Angliškais aprašymais apie Misijos žygius. Auka \$1.00 už vieną.

ŠTAI TAS PULK. JONO PETRUIČIO APRASYMAS JO PERGYVENTŲ KANČIŲ BOLŠEVIKŲ NAGUOSE

'Kaip Jie Mus Sušaudė' \$1

(Lithuania Under the Sickle and Hammer)

(80 puslapių — su paveikslais — su Pulk. Petruičio biografija, su Lietuvos istorija)

UŽSISAKYKIT JŲ PLATINIMUI - 6 UŽ \$5, 15 UŽ \$10

'Timeless Lithuania' \$3

(Su Lietuvos vaizdais, su Autoriaus Dr. Norem atvaizdu, su Lietuvos žemėlapiu)

Užsakymus siųskit cash pinigais arba čekiais, ir tuoj gausit savo knygas.

LVS CENTRAS 6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Mirgu Marga

Rašo Kugis Mugis.

MUSŲ SPAUDOJE, pagal seną paprotį, rasime niekinimo ir Misijos darbų Washington, ir kongreso Chicagoje. Šaltai galvojęs Lietuvis mažai ir niekinimus dėmesio kreips, bet jieskos kas gero Lietuvai buvo abiejose vietose padaryta. Washingtone prieita prie Amerikos Kongreso ir Amerikonų visuomenės. Chicagoje patvirtinta stiprus visų Amerikos Lietuvių balsas, kuris nuo 1940 metų pasauliui tvirtina kad Tarybų Lietuva tai ne laisvas Lietuvių tautos pasirinkimas, bet smurtu, prievarta ir apgaule užkarta mirties kilpa. Chicago suvažiavimas buvo geras smūgis komunistų susibėgimui Pittsburghe.

AUSTRIJOJE rinkimaiuose komunistų partija tesurinko tretį nuosimį visų balsų. Jei Lietuvoje būtų panašaus laisvumo rinkimai, komunistai nesurinktų nei dviejų nuosimčių. Bet kas Lietuvai duos laisvą rinkimus? Vasario 10-tą bus pakartota "99 nuosimčių" komedija.

AMERIKOS paštas, sakoma, netrukus priims siuntinius Vokietijon ir Austrijon. Tokiu būdu, bus galima pasiųsti maisto ir drapanų Lietuvos pabėgėliams.

Amerikos parapijose norima surinkti 20 milijonų skardinių maisto ir pieno. Vajuje dalyvaus šimtas Lietuvių parapijų. Nėra abejojimo, tu skardinių dalis pateks ir nukentėjusiems Lietuviams.

Iš Lietuvos dar nėra žinių apie mūsų BALF rubų siuntinio gavimą. Tikriausia, bolševikai tuos rubus pavogė.

NETIKĖTAI rezignuodamas, Amerikos ambasadorius Kinijai, Gen. Hurley, pabrėžė stoką Amerikos tvirtos užsienio politikos linijos, ir tinkamų diplomatų ją vykdyti.

Prez. Trumano įgaliotinis Vokietijai, Byron Price, raportuoja nepavykimą Amerikos užsienio politikos Vokietijoje. Gen. Eisenhower jo žodžius patvirtina.

Šie įvykiai išties parodo kad Amerika mažai turi nusimanyti kas yra tikra užsienio politika ir nemoka ją nustatyti.

DALIS Amerikos užsienio politikos, kuri Rytų Europą lyti, yra begalo svarbi Lietuviai tautai. Ikšiol visi oficialūs pareiškimai mums skelbė Washingtono nusistatymą nepažinti Maskvos smurto Kaukaze, Rygoje ir Taline. Pabaltijo valstybių Pasitūtiniai tebeina savo pareigas Washingtono.

Bet Lietuviai nori apčiuopiamų vaisių. Visose išlaisvintose šalyse rinkimai, visur nepriklausomų (kitur tik iš vardo) valdžių kurimas, bet į Pabaltijį nei uodas nosies įkišti negali. Amerikos Lietuviai negali laisvai su savo giminėmis Lietuvoje susisiekti, negali jokios pašalpos jiems rankas ištiesti, kelios dešimtys tukstančių Lietuvos pabėgėlių negali be baimės namon sugryžti.

Kada Amerikos oficiali linija Pabaltijui obuolių duos?

San Francisco Siulosi United Nations Organizacijos Centru

Iš San Francisco išvyko į Londoną to miesto mayoras ir kiti oficialai su pasiūlymu parinkti San Francisco nuolatine United Nations Organizacijos buveine. Kaip žinote, United Nations organizacija ir buvo formaliai įkurta San Francisco mieste praeitą vasarą.

Pabėgėlių Vargai

Skyrių veda Jonas Jurgelis.

BOLŠEVIKAI RENGIASI KARUI SU AMERIKA

Vienas Lietuvis atbėgęs atgal iš raudonosios armijos štai ką pranešė: Raudonoji armija, okupavusi Lietuvą, tuoj paskelbė mobilizaciją, bet ji pasisekimo neturėjo, nes Lietuvos vyrai ne-skaito save SSSR piliečiais ir tą mobilizaciją skaitė neteisėta ir jie lygiai taip laikėsi kaip Vokiečių okupacijos metu, tai yra nesidavė mobilizuojami.

Tuomet buvo į Lietuvą atitraukti stambūs NKVD daliniai iš Rusijos. Šie visokie budaus gaudė vyrus ir siuntė į Vilnių, o iš ten pasiuntė į Minską.

Šio pranešėjas taip pat buvo suimtas ir pasiųstas į Minską. Kadangi Lietuvos jaunimas daugumoje nemoka Rusų kalbos tai jų apmokymui buvo paskirti lietuviai karininkai, kurie seniau buvo išvežti į Rusiją.

Minske iš tų neva mobilizuotų buvo sudaryta divizija, kurios vadu paskyrė Lietuvį Generolą Karvelį. Kiek apmokytus kareivius pasiuntė iš Minsko į Lietuvą gaudyti besislapstančio Lietuvos jaunimo.

Iškarto iš tos divizijos koks 500 Lietuvių su visa apranga ir ginklais perbėgo pas partizanų ir miškus; kiti vėliau po vieną pradėjo išbėgti. Tuomet tą diviziją bolševikai panaikino, karius su Gen. Karveliu suėmė. Jų likimas nėra žinomas.

Tos divizijos likusius kareivius pasiuntė į Murnanską. Ten juos priskyrė pavieniui prie Rusų dalinių ir paskui pasiuntė į Maskvą. Iš Maskvos Lietuvon — 1,000 kilometrų — važiuavo 28 paras. Iš Lietuvos pėsimomis žygiavo į Vokietiją. Pirmos jų kautynės buvo prie Berolino su Vokiečiais.

Raudonosios armijos karių nuotais blogos, maistas prastos, apranga nudėvėta. Apavyne gera, nes batai veik išimtinai pristatyti iš Amerikos.

Vokietijoje raudonoji armija maitinasi iš vietos gyventojų, žinoma produktus patys ėmė tiesioginiai ir nieko nemokėjo.

Politrukai (komunistai pristatyti prie kariuomenės vadų neva jų patarėjais) Rusų kareiviams atargiai aiškina kad visvien teksią su Anglais ir Amerikiečiais kariauti, nes tai esą buržuazinės armijos ir jos turi būti sumuštos. Girdi, tos Anglų ir Amerikiečių armijos nesą taip geros kaip atrodo, esą kariai nudriska, alkani, tik čia kurie prie Rusų okupacinės zonos stovi tie geriau apdrėdyti ir geriau valgydinami.

Jei Vokietijoje esą maisto tai tik todėl kad Vokiečiai jo prisigrobė iš Rusijos ir todėl jie taip gerai gyvena.

Visur Rusų užimtose žemėse kasami apkasai. Sovietų Rusijoje matyti daug derliaus neuimto. Visi gyventojai blogai maitinasi. Jei kiltų karas tai tiek kariuomenės, tiek gyventojų simpatijos daugumoje būtų USA ir Anglijos pusėje, papasakojo tas pabėgėlis.

Rusija bus Sekantis Amerikos Priešas

New Yorke pravesta bandomi balsavimai patirimui Amerikos žmonių nuomonės apie kitą karą.

Bėgyje pastarų 6 mėnesių Amerikiečiuose padidėjo mintis kaslink kito pasaulinio karo. Diduma tų 59 nuosimčių pareiškusių savo nuomonę kad kitas karas neišvengiamas, pasireiškė kad sekantis Amerikos priešas bus Rusija.

RUSAI LYGUS KARO KRIMINALISTAI

Nuernbergo teisme, kur teisiama naziai karo kaltininkai, iškeliama mintis kad ir Rusai būtų lygiai apkaltinti už Europinio karo pradėjimą 1939 metais.

Vokiečių užsienio ministras Ribbentrop sakoma pasirengęs iškelti aikštėn visas smulkesnias kaip Stalinas ir Molotovas suvedžiojo Britų ir Prancūzų misijas Maskvoje, Rugsėjo mėnesį, 1939 metais, ir pasirašė sutartį su Hitleriu.

Tame tardyme manoma atskelbtas viešai tuo laiku, kaip buvo sutarta Sovietų Rusijai įsiveržti ir užimti 40% Lenkijos, pavedant Rusams ir visą Pabaltijo kraštą — Lietuvą, Estiją ir Latviją.

Ribbentrop, atskleisdamas tą sutartį pasirašymą Maskvoje, su Stalino ir Molotovo patvirtinimu, sako parodys tų įvykių fotografijas ir tikrins, įeigu jis yra kaltas už konspiraciją užpulti Lenkiją ir už kitus karo nusizengimus, tai nemažiau tuo atžvilgiu yra kalti Stalinas ir Molotovas.

Stalinui, dabartinėje jo padėtyje, kuomet jo sveikata sunkio, kuomet Rusijoje apsiriekia neramumai, dar iškilimas šių jo klastų, už kuriuos dabar nori vienus Vokiečius teisti, sukelia dar aukštesnį kraujo spaudimą. Jis dabar nori būti nuolačiai nuo visko ir pasislėpti kur tai ilsisi ir nori sustiprinti sveikatą.

Kiti pranešimai iš Europos tikrina kad Stalinui pasitraukus iš valdymo ar mirus Rusijoje neišvengiamai kils naminis karas tarp stiprios komunistų partijos vadų, kurie nori turėti šalį savo griežtoje valdžioje, ir galingos raudonosios armijos iš kitos pusės, kuri išauklėjo stiprius vadus ir kurie nenori daugiau duoti enkavedistams už nosių vedžioti.

ŠIO KARO AUKOS

Iš Vatikano Miesto paskelbta apytikriai surinktos žinios, sulys kurių antrame pasauliniame kare 22,060,000 žmonių užmušta ir 30,400,000 sužeista.

IS PABEGELIU GYVENIMO

"GALVOJIMAI APIE LIETUVIU TAUTA"

Tokių pavadinimu Vilniaus Universiteto rektorius Prof. Mykolas Biržiška rašo savo prisiiminimus. Jau du trečdaliai numatytos knygos yra parašytas.

Be to, Prof. M. Biržiška yra parašęs atsiminimus apie meseniai mirusį Prof. M. Roemėnį. Čia autorius duoda daug naujų, bemaž niekam nežinomų žinių apie 1905-19 ir kt. metus. Šiuos prisiminimus profesorius yra pasiuntęs Amerikos Lietuvių spaudai.

POSISKAITYMŲ KNYGELE VAIKAMS

Wiesbadeno Lietuvių stovykloje rotatoriumi išleista 120 egz. tiražu vaikams knygelė "Lietuvos balsai".

"Neturime čia nei Lietuviškos knygos, nei Lietuviškų laikraščių. O skaityti labai norime. Juk taip malonu skaityti. Tat ir išleidžiame jums šį leidinėlį, pavadintą "Lietuvos balsai" — sakoma įžangoje "Mielieji mūsų mažiečiai". Leidinio turinys: Maironio, Dr. V. Kudirkos, Vytes, Nemunėlio, Miškinio ir kt. eilėraščiai, vaikams pritaikyti rašiniai iš mūsų istorijos, ir įvairios mėsės bei patarlės.

DU LITERATūros LEIDINIAI

Haffkrugo stovykloje susipietę rašytojai žurnalistai rodo didelį veiklumą. Nemažą tiražą išleisti rotatoriumi spausdinti du leidiniai. Pirmasis leidinys pavadintas "Baltija". Gražiai dail. A. M. Šimkuno iliustruotame almanache randame: Fausto Kiršos, Nėlės Mazalaitės, Bernardo Brazdžionio, Fabijono Neveravičiaus, Aleksio Rannit, Antano Ruko, Antano Rimydzio, Jeronimo Cicėno, Pauliaus Gaubio, Juozo Krumino ir kt. kurybos. Visi šie almanache autorių kuriniai ligi šiol niekur nebuvo skelbti. Antrasis Haffkrug stovyklos literatų leidinys pavadintas "Gintaru". Šis taip pat gražiai to paties dailininko papuoštas. Šiuokart be stovykloje gyvenančių ir kuriančių yra labai jdomus ir aktualus Povilio Stuo-

pio rašinys "Trečioji Lietuva", K. Braduno, P. Babicko, B. Brazdžionio, A. Ruko, F. Kiršos eilėraščių. Taip pat ir vertimų.

Abu šiuos leidinius redagavo rašytojas Juozas Kruminas. Nors ir nedideliu tiražu išleisti mūsų rašytojų naujosios-pabėgėliškosios daugumoje-kurybos pavyzdžiai paplįs pačiai po Lietuvių gyvenamąsias vietas Vokietijoje ir taps brangi pasisakitymų knyga.

ATIDARYTA LIETUVIU GIMNAZIJA

Daerverdene, prie Rotenburgo esančioje stovykloje, kur Lietuviai sudaro daugumą, Spalio 1 buvo iškilmingai atidaryta pilna aštuonių klasių gimnazija. Iki tol veikė tik penkių klasių gimnazija.

Atidarymo proga, atitinkamas kalbas pasakė gimnazijos organizatorius ir jos direktorius ir stovyklos švietimo komisijos pirmininkas J. Vede-gys, stovyklos Lietuvių komiteto pirmininkas Pulk. P. Kutka, stovyklos direktorius F. Prekeris, tėvų atstovas Raktis ir kiti. Buvo pasirašytas gimnazijos atidarymo aktas. Iškilmė baigta Tautos Himnu.

Stovyklos pastatai yra mūriniai, 10 km. atstu nuo Verdėn miesto į pietus, bemaž palydinti Dooerden miestelyje. Stovykla pavadinta Maršalo Montgomery vardu. Stovykloje dar gyvena latviai ir estai, su kuriais gražiai sugyvenama.

2500 LIETUVIU NORI STUDIUOTI

Lietuvių Studentų Atstovybės žiniomis Anglų-Amerikiečių Prancūzų okupuotose Vokietijos srityse yra apie 2050 Lietuvių studentų norinčių tęsti aukštąjį mokslą. Lietuvių Studentų Atstovybė renka žinias apie Lietuvos studentus. Atstovybės steigis Lietuvos studentų bendrabičius prie universitetų Vokietijoje ir stengsis studentams sudaryti normalias gyvenimo sąlygas, rinks aukas studentams iš Vokietijoje ir kitur gyvenančių Lietuvių, vadovaus tautiniam ir kultūriniam studentų gyvenimui. Atrodo kad studijavimo sąlygos Vokietijos bus prieinamiausios. Užsieniuose studijuoti ar labai brangu ar sunku įvažiuoti.

(Bus daugiau)

A. Mylonas liko finansų ministru. Graikų pavardės labai dažnai yra Lietuviškos.

AUKOKIME KALEDŲ DOVANAS KENČIANTIEMS LIETUVIAMS

Kenčiančiųjų, nuo karo nekaltai nukentėjusių Lietuvių padėtis yra baisiai liudna. Truksta žodžių jos tikram vaizdui apsaityti. Ypač sunkiai kenčia lietuviai, atsidurę svetur, be tėvynės, be pastogės, be tinkamo drabužio, be pakenciamo valgio. Atėjusi žiema jų vargą dar padidina.

Išblaškytų, iš tėvynės išrautų Lietuvių gyvenimą matę mūsų įgalioti asmenys nupiešia apvertintą padėtį. Jie reikalingi visokios pagalbos, kokia tik yra įmanoma suteikti. Jų pranešimai sakytė sako kad Amerikoje gyvenantieji lietuviai turi viską daryti kad tik pagalbų kenčiantiems Lietuviams.

Dabar besitartinančių Kaledų išvakarėse, yra geriausias laikas ir proga atlikti gailėstingumo darbą. Kiekvienas Lietuvos-Lietuvė, kilęs iš Lietuvos ar čia gimęs, galėtų ir privalėtų sušelpiti vargstantiems Lietuviams, suteikdamas tinkamą Kaledų dovaną.

But kilnu ir gražu kad net ir maži vaikučiai suteiktų nuo savęs kalėdinę dovanėlę kenčiantiems Lietuviams vaikams užjūryje.

Kas tik ką galite, viską duokite, nes jie tan visiškai niek neturi.

Reikalingiausi daiktai yra si kamietji: maistas (canned articles, goods), drabužiai, ypač šilti ir apatiniai, batai, kojinių, vaikučiams megstiniai, šilti drabužėliai, patalinė, mui las, šukos, dantų pasta, vaikučiams žaislai. Žodžiu, visa kas tik gali būti padovanota.

Butų labai gražu ir nau dingo, jei atskiros šeimos, ar mės ir draugijos sudarytų atskirus Dovanų Pakietilius, kurių galėtų pridėti užrašą su savo vardu ir adresu. Tokias dovanas gavusieji galėtų pasiųsti padėkos laiškelius tiesiog aukotojams.

Dovanų pakietilin pageidaujami tokie daiktai: kava, muilas, cukrus, kondensuotas pienas, siulai, adatos, suris, kenuto daržovės, kenuota mėsa Pakietiliai neturi būti sunkesni kaip 11 svarų.

Jeigu draugijos, šeimos ar atskiri asmenys aukotų pinigų paminėtiems tikslams, tai BALF skyriai, kitos draugijos ar klubai turi teisės iš gautų aukų nupirkti įvairius daiktus ar sudaryti Dovanų Pakietilius.

Visus daiktus — dovanas prašome siųsti kuogreičiausia į BALF sandėlį: 101 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

Yra pasirupinta ir sutvarkyta viską ko skubiausiai išiešyti vargstantiems Lietuviams užjūryje, esantiems didžiausiam skurde.

Užtikriname kiekvieną auktoją kad visos dovanos pasiekia savo paskyrimo vietą. Turime valdžios įstaigų leidimus šelpiti

skurstančius Lietuvius, turime persiuntimo teisę ir priemones. Išgirsite vargstančių pagalbą šauksmą. Atsakykite į jį savo greita ir gausia dovana. Talaimina Dievas kiekvieno galėstingą darbą.

Kun. dr. Juozas B. Koncius BALF Pirmininkas.

VOKIETIJAI NĖRA GALIMYBIŲ ATSIGAIVELIOTI

Prez. Trumano pasiūstas atstovas į Vokietiją, Byron Price, patyrinėti tos šalies padėtis, po 10 savaičių ten tyrinėjimų sugrįžęs pranešė liudnas žinias. Amerikos iki šiol numatytos pastangos padėti Vokietijai atsistatyti į taikų valstybę eina niekais.

Prez. Truman pavedė Valsybės Departamentui, karo ir laivyno sekretoriams tą raportą su Price sumanymais, kad jie persvarstytų ir imtųsi kokią bus reikalinga bendros akcijos.

Price rekomendavo prezidentui pirmiausia kad Amerika panaudotų visas savo galimybes sulaužyti dabar Vokietijoje sudarytą keturių sąjungininkų okupantų susikirtimą ir sulaukymą viso darbo koks būtų galima vykdyti.

Bolševikų ir Prancūzų užsišpyrimai trukdyti visą Vokietijos sutvarkymą trukdo ėjimą prie kokių nors išvadų ir pastangų.

Paveizdan, nepajiegiama sutvarkyti geležinkelų, pašto ir kitų reikmenų veikimo.

Tai yra įrodymas ką reiškia keturių valstybių okupavimas ir padalinimas Vokietijos į keturias zonas.

GRAIKIJOS premjeru pora savaičių atgal liko 86 metų senukas, T. Sophoulis, liberalas republikonų vadas.

Užsiprenumeruokit šią didelę, svarbią Knygą dabar - -

KNYGA PO \$3.00. DVI UŽ \$5.00. PRENUMERATORIŲ VARDAI TILPS KNYGOJE

LIETUVAI VADUOTI SĄJUNGA LEIDZIA AMERIKOS LIETUVIAMS DIDELE LIETUVIŲ KALBOJE KNYGĄ APIE:

Bolševikų ir Nazių Teroristines OKUPACIJAS LIETUVOS

Knyga paveiksluota, apie 350 puslapių didumo.

Parašė ją LIETUVOS PABEGĖLIAI, patys tą viską pergyvenę

Siųskit savo prenumeratą, užsirašykite tų knygų daugiau sau ir dovanoti savo draugams. Aukokite, paremkite išleidimą šio didelio ir svarbaus dokumento. Tai knyga parašyta mūsų brolių krauju ir ašaromis. Aukokite stambesnes sumas jos išleidimui.

Aukas ir užsakymus siųskite, idėję pinigų ir aiškiai įrašę savo pilną vardą, adresą ir kiek pinigų siunčiat:

LVS. CENTRAS

6820 Superior Avenue

Cleveland 3, Ohio

Dienos Klausimais

Redaktorius—K. S. KARPIUS—Editor

6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio

DABARTINIŲ ĮVYKIŲ REIKŠMĖ

Nuskriaustos teisybės šauksmas

BUVUSIŲ Vokiečių karių, internuotų Švedijoje, išdavimas bolševikams sudarė vieną liudniausių šio karo tragedijų. Jų tarpe, kaip žinome, buvo apie 200 Estų, Latvių ir Lietuvių. Nieko nepadarė ir karštos Amerikos Lietuvių pastangos tiems nelaimingiesiems išgelbėti. Jie buvo atiduoti bolševikų banditams, kurių rankose geriausiai atvejo jų laukia greita mirtis, o blogiausiai — lėta mirtis su kankinimais ir pasityčiojimais.

Mažutė Švedija, sovietų grasoma, nedrįso likti ištikima teisingumui. Tačiau nusileisdama bolševikų reikalavimams, ji nieko nelaimėjo. Labai greit iškilis nauji sovietų reikalavimai, dar arogantiškesni negu dabartiniai, ir gal jau grąšins pačios Švedijos nepriklausomybę. Ir nieko nepadarė jos dabartinis nusikaltimas.

Tačiau kaltesnės už Švediją yra Anglija ir Amerika, nes jos turėjo priemonių šiai negirdėtai neteis्यbei sustabdyti. Jei jos būtų įteikusias Švedijos vyriausybei notą, patariamą susilaikyti nuo atbėgėlių atidavimo sovietams, Švedijos valdžia būtų turėjusi gražų pagrindą sovietų reikalavimams atmesti. Bet Anglija ir Amerika bevelio likti teisybės šauksmui kurčių Pilotu. Ir saugok jas Dieve nuo Pilotu likimo....

Balsas iš mirties namų

Maždaug tuo pačiu metu kai Švedijos policija į laukiantį bolševikų laivą vežė minėtus pabėgėlius, iš Europos mus pasiekė dar kitas mirtinai nusmerktųjų balsas. Buvo perduotas žinios kad Lietuviai partizanai iš Lietuvos per radio šaukiasi pasaulio pagalbos. desperatiškai prisipažindami kad jų dienos jau suskaitytos. Deja, mes žinome kad tiems niekas iš niekur nesuteiks pagalbos. Jie mirs karžvėjų mirtimi, ir tebus jiems lengva jų pačių krauju gausiai aplaistyta Lietuvos žemėlė.

Summum ius — summa iniuria

LYG ir pasityčiojimai iš tų visų nelaimių, jų kaltininkai — bolševikai — teisėjų rolėje sėdi Nuernberge. Jie patys yra padarę visus tuos nusikaltimus už kuriuos šiandien yra teisiami naziai, bet jie net nekaltinami.

Šituo požiūriu Nuernbergo teismas yra didžiausia neteis्यbė. Jei nazių nusikaltėliai būtų buvę patiemis Vokiečiams palikti nuteisti, daug būtų buvę laimėta. Butų buvę išvengta to teisingumo išjuokimo, kurį šiandien turi iškęsti pasaulis. didžiausius nusikaltėlius padarę teisingumo saugotojai.

Bolševikų giesmininkai

Tačiau didelė Anglo-Saksų dalis nemato tame jokio nenormalumo. Bolševikai yra jų sąjungininkai, o Vokiečiai — jų priešai, ir baigta. Ir kai vienas ar kitur pasireiškia didesnių nesklaidumų, kaltininkų teiško-ma nazių ir fašistų eilėse, bet ne bolševikuose.

Nesiseka, pavyzdžiui, sudaryti Italijoje vyriausybės — kalti fašistai, nors tikrovėje chaosą Italijoje kelia gerai organizuota komunistų partija.

Ispanijoje Generalas Franco neleidžia komunistams pakelti galvų ir tuo apsaugo kraštą nuo teroro — jis jau fašistas, jį reikia pašalinti iš valdžios.

Kartais net prieinama iki to kad ir Portugalijos santvarka imama kritikuoti. Tačiau tuo pat metu nieko nesakoma, pavyzdžiui, apie Jugoslaviją, nors ten bolševikišku absolutizmu šeimininkauja Maskvos mokslus išėjęs Tito. Jugoslavija, mat, palikta Maskvos sferoje. Originalus straipsnis apie diktatorių Tito tilpo Gruodžio m. Reader's Digest laidoje.

Šito akivaizdoje, visai nenuostabu kad, kai Generolas Hurley painformavo spaudą apie padėtį Kinijoje ir nurodė į komunistų lizdus State Departmente ir užsienio tarnyboje, bolševikiški radio ir laikraščių giesmininkai tuoj stoji pietu. Kinija, girdi, nenorinti Čiang-Kai-šeko diktatūros, bet siekianti demokratijos, kuri tesanti imanoma jei visos partijos, taigi ir komunistai, dalyvaus valdžioje. Pasak jų, Gen. Hurley, užuot išlaikęs šią šali neutralia Kinijos vidurinio konflikto atžvilgiu, rėmęs Čiang-Kai-šeką ir tuo sukūręs karą tarp jų ir komunistų.

Nėra reikalo įrodinėti kad tų giesmininkų lupom kalbėjo Maskva. Apipilę Mandžuriją, bolševikai norėtų dar apipilėti ir Kiniją. Tačiau čia jiems skersai kelio stovi Čiang-Kai-šekas. Ne tik skersai kelio stovi, bet dar jiems ir kaili lupa — kitaip tie bolševikų giesmininkai netrauktų laikraščiuose ir per radio tų aukštų gaidų.

Nelabai sekantis Kinijoje, bolševikai briaunasi į Persiją (Iraną), ir, kaip vienos Azarheidžano provincijos gubernatoriaus ir kitų, žeminių pareigonių nužudymas rodo, ten jie jau pradėjo savo įprastą teroro akciją. Šis bolševikų žygis yra pirmas žingsnis į Artimųjų Rytų ir Indijos užvaldymą. Todel Azarheidžano klausimas šiandien, greta Kinijos, sudaro vieną svarbiųjų tarp-tautinės politikos klausimų.

Didieji neregiai

GRYZTANT prie Gen. Hurley pareiškimo spaudai, tenka pabrėžti kad tiek pats tas pareiškimas, tiek bolševikiškųjų giesmininkų reaguojimas į jį aiškiai rodo kad net į šios šalies žeme komunistai savo šaknis turi giliai įleide. O kadangi visuomenė šiandien dar gerokai tebėra įhauginta nazių baubo ir apie bolševikiškąjį pavojų nei negalvoja, iš Maskvos inspiruotą propagandą ji yra linkus priimti kaip gerą pinigą.

Šito akivaizdoje, gali pasirodyti idomus vieno mūsų tremtinio žodžiai, kuriuos jis pasakė sąsąryje su didžiųjų demokratijų vedama politika:

Pastabos prie Chicagos Kongreso

CHICAGOS kongreso rengėjai, kurie tautinės srovės prie to kongreso rengimo nekvieta, bet kongresas nutarė kvieisti į bendrą veikimą, dar ir po šiai dienai sandariečius ydina tautininkais, nors sandariečiai patys to pavadinimo nenori.

Draugas ir Naujienos, ALT suvažiavimą Chicagoje aprašydami, minėdami kongreso išrinktą komitetą, vėl kartoja: "Iš sandariečių — tautininkų" išrinkti tie ir tie.

Jeigu Draugas ir Naujienos ir kiti jų vienminčiai sandariečius vadina tautininkais tai tą daro arba iš savo nežinės arba tyčiomis, tų skirtingų srovių pašėpimui.

Sandariečiai nori būti sandariečiais, o ne tautininkais.

Su kuo jie tarsis bendram veikimui Lietuvos vadavimui darbe, jeigu sandariečius vadina tautininkais ir nutarė tautinę srovę kvieisti į bendrą darbą?

SANDARIEČIAI Amerikoje atstovauja Lietuvos valstiečių liaudininkus (oficialis Sandaros seimo nutarimas 1926 m.).

Draugo ir Naujienų redaktoriai bent turėtų atsiminti kad po 1926 metų perversmo sandariečių organas Sandara

čia vedė valstiečių liaudininkų kovą prieš Lietuvos tautininkus. (Ne visi sandariečiai su tuo sutiko, tačiau Sandaroje tiesiog buvo rašoma kad sandariečiams socialistai yra artimesni negu tautininkai, ir tų liudija artimas Vaidylos bendradarbiavimas su Grigaičiu.)

AUKŲ Chicagos kongresui sudėta, kaip skelbiama, apie \$20,000. Klausimas kiek iš SLA Tautiškių Centų Fondo palinta kongresui paremti. Ar SLA Pild. Taryba turi teisę be seimo to fondo pinigų dalinti?

Palyginus su A. L. Misijai įvykusiai Washingtone Lapkričio 23-24 atsiųstomis aukomis išseitų kad kongresui aukų susiūsta tris kartus daugiau.

Bet reikia priminti štai ką: Tautinės-patriotinės visuomenės dalis per pastarus nepilnus du metus turėjo tris suvažiavimus

rengtus Lietuvos vadavimui reikalams. Per tuos tris suvažiavimus — New Yorke Vasario 5-6, 1944, Washington Kovo 23-24, 1945, ir Washingtone Lapkr. 23-24, 1945 — aukų buvo sudėta irgi apie \$20,000. Delegatų per visus tris suvažiavimus buvo per 900.

DARBUS skiriančią nuo aukų, per tuos tris suvažiavimus ir jų protarpiais Lietuvai Vaduoti Sąjungai su Amerikos Lietuvių Misija nuderbo keliaropai daugiau (pradedant su išleidimu "Timeless Lithuania").

Tautinės visuomenės veikla Lietuvos reikalais buvo palaikymas Lietuvos klausimo gyvu plačioje skalėje tuo kritišku laikotarpiu kai Amerikos vyriausybės sferose Lietuvos klausimas buvo kuolabiliausia slopinamas.

Tautinė visuomenė Lietuvos bylą varė pirmyn ir pirmyn iki daryta į patį U. S. Kongresą Washingtone.

Jei LVS kuriamie savo seime būtų nutarę rengti kokį visuotinį suvažiavimą Lietuvos bylai ginti tik kada po karo pabaigos, Lietuvos bylą Amerikoje iki šiol būtų buvęs pavojingai apmarinta.

Kas nors turėjo dirbti, ir tautinė visuomenė dirbo laikotarpiu kuriuo Lietuvos laisvės klausimas turėjo labiausia biūtį palaikomas gyvas ir tose vietose kur į Lietuvos bylą buvo atkreipta didžiausia dėmesio.

PASTARAME ALM suvažiavime Washington tautinė visuomenė vėl pasiryžo siųlyti ALT pasitarti bendram veikimui Lietuvos klausimu.

Buvo siųlyta tam pasitarimui ir diena: Gruodžio 9.

Kokio žygio imsis dabar Chicagos kongrese išrinktas komitetas pasitarimui su tautininkais, nors pats kongresas parodė tam geras norus?

Pirmiau iš ALT vykęjų ir rėmėjų pusės irgi buvo gerų norų, tačiau buvo ir nenugalimi kliudytojai, kurie prie pasitarimo su tautinės visuomenės vadais niekaip neprisileido.

DELEGATŲ skaičium kongreso rengėjai jaučiasi labai apsvyle, nes tikėjo turėti virš tūkstantį, o buvo trims šimtais mažiau. Tam priežastis yra kad rengė Chicagoje ir kad nenorėjo tartis su tautine srove.

1918 metų Kovo 13 Visuotinis Amerikos Lietuvių Seimas buvo kelis kartus didesnis, delegatų buvo nuo 1100 organizacijų, nors seime socialistai nedalyvavo.

"Jei didieji neregiai laiku nepraregės, bus pastatytas kryžius ne tik mūsų, Lietuvų, tautiniam gyvenimui, bet taip pat visai Europai ir Amerikai. Peilis kuriuo pjausto tėvas ir mokytojas Stalinas, yra taip aštrus ir tokio igudusio budelio rankose kad šiandien niekas niekus negali jaustis saugus."

DINGĘS SUNUS

Brendu per kapus vis palenkdamas kryžius tokius juodus, Pasiklausydama grumtuose žodžių paskutinių. Jieškau pėdų kruvinų po granatų išartus gruodius. Ak! Sunau! Atsilepk! — iš kapų ar gal grandinių....

Nežinau kokia siena tave paslėpė ir užtvėrė; Juoda žemė ar kalėjimo grotos sunkios-baisios?... Gal juodi varnai visą tavo jauną kraują išgėrė; Ar gal jis rožėmis sužydės, gal šypsis vaisiuos?

Kapas paskui kapą... tiek daug jų tarp arimų apleistų... Tarp apkasų išartų grebių, pailgų, vingiuotų... Tik pėdsakai, tik pėdos, nulašėjęs kraujas sužeistų; Gal ir tavo čia buta?... — tarp šauksmų neišrokuoti.

O, sunau, suneli, neišbrendu per asarus, per kraują. Neiškaitau grumtuose, akmenyje, nei kryžių vardo. Nors klaupiu ir klaupiu pas kiekvieną lavoną naują, naują....

O širdį mano jų žaidos vis drasko, plėšo, ardo.

Atsilepk, sunau, už visus kapus tu bent vienas, vienas! Motinos šešėly — už visas motinas ateinu.... Ir dunksnoji į visų grabų duris ir sienas.

Kurti atgarsiai.... O, klystu!... tarp kapų, kryžių, akmenų....

Marija Aukštaitė.

Generolo Vlasovo Armija Lietuvoje

Vokiečiai Rusus belaisvius, pirmą badu marino, paskui organizavo iš jų kariuomenę. — Vilkas vis į mišką žiuri. — Vlasovo politika. — Vlasovo kariuomenės darbeliai.

Rašo J. T.—Dirvai iš Europos.

(Pabaiga iš pereinamo nr.)

Uniforma Vokiška, bet kas po ja?

Vokiečiai blogi psichologai. Jie galvoja tikrai Prusiškai: jei tik yra komanda tai ir viskas tvarkoj. Jie aprenę buvusius raudonarmiečius uniforma, pa-našia į savo, ir jau manė kad tai jau tikri "nausiosios Europos kariai". Ištikrųjų daugumai tas persirengimas buvo tik priemonė išsisukti iš belaisvių stovyklų ir pereiti į kareivines, kur ir maisto duodavo gana geru (tuoji visi atsiganę geriau negu civiliai Lietuvos gyventojai!), ir aprenędavo, ir šitai laikydavo ir į sunkius darbus nevarydavo. Bet nei Vokiečių nei jų skelbiamos "nausios Europos" draugais jie nepasidarė.

Priešingai, Vokiečiams jie buvo pilni neapykantos. Jų kalbos Vokiečiai nesuprasedavo bet užtat mes, mokantieji Rusiškai, dažnai nugirsdavome ką jie kalba ir galvoja. Ir gatve eidami, ir sargybose stovėdami jie iš Vokiečių tyčiodavosi, juos keikdavo. Tas tai tiek to. Mes tik klausydavomės ir šypsodavomės kad Vokiečiai prisigaminę sau tokių "talkininkų". Bet išgirdavome mes iš jų pasitalkalbėjim ir kitokių dalykų.

Pasirodo kad jie ir į Lietuvos gyventojus žiuri su neapykan-ta. Jie žiuri į mus kaip kraują ištroškę plėšikai. Mes jiems atrodome "pergerai gyvena", mes čia visi Lietuviai — "buržuajai", kurie dar per trumpai pažino Sovietiškąją rojų. Ir tiesiog atvirai kartais išsigėrė sukaudavo gatvėse kad, girdi, nieko, sugrįž kad Sovietai, iškrapišys tuos buržuazinius lizdus!

Kodėl gi jie taip kalbėjo? Labai paprastai. Jie per 25 metus pratę prie savojo "ro-jaus" nebegalėjo be pavydo matyti kad Lietuvoje žmonės palyginti daug geriau gyvena.

Tiesa; Lietuvoje tada jau nesuliginamai blogiau gyventi, negu prieš karą, bet Rusų akimis visvien taitai buvo dar pergerai. Ir jiems emė piktas pavydas, jie neiškėsdavo nepašukavę kad ateis laikas kada mes jus "apvalysim"....

Tad kildavo klausimas — kas gi tai per žmonės? Tai žmonės kurie pilni tik neapykantos, kurių moralė jau visai sugadinta. Jiems nieko nereikia lysti į Vokišką uniformą ir drauge pasilikti čekistais.

Atsirado "R O A"

Paskui Vokiški laikraščiai pradėjo rašyti kad atsirado toks Generolas Vlasovas, kuris organizuoja jau nebe vien Ukrainiečių, bet visų "Rusijos tautų" armiją, tikslu išvaduoti Rusiją iš bolševizmo. Tai irgi vienas iš netaisvėm paimtų Rusų karininkų, bet jau gudresnis.

Koki tikri Vlasovo sumanymai, ne taip jau lengva atspėti. Galimas dalykas kad ir jis toks pats veidmainis kaip ir dauguma jo kareivių, bet gal jis ir ištisus norėjo pasinaudoti proga bolševizmui Rusijoje nuversti. Atrodo kad Hitlerio šalininkas jis nebuvo. Bet mums, Lietuviams, bei kitiems ne Rusams jis ne ku geresnis už Staliną ar Hitlerį.

Nes jis, kalbėdamas apie Rusiją, aiškiai turėjo galvoje "jednaja nedielimaja" (vienatinė nedaloma) ir apie caro laikais paverstų tautų laisvę nenorėjo nei užiminti. Tiesa, jis ne labai ir pretendavo bendradarbiauti, pavyzdžiui, su Pabaltijo tautomis, nes žinojo kad čia bus sunku jam rasti bendrą kalbą.

Atsiradus Vlasovui "Ukrainiečių šimtinių" vardas pradėjo išnykti, o atsirado jau "Rusų Osvoboditelėnaja Armija"

(Rusiška Išlaisvinimo Armija),

Jie buvo laikomi kareivinėse, gerai maitinami, vaikščiodavo po gatves, girti užkabinėdavo žmones ir tt. Tie užkabinėjimai ne visada pasibaigdavo nekaltai. Nekalbant apie smulkmenas, pakanka paminėti tik keletą faktų. Siauliuose vieną vakarą jie sukėlė triukšmą ir nudurė Lietuvį policininką, kuris bandė sutramdyti triukšmadiarius. Tame pačiame mieste vienas Uzbekas, supykęs ant kažin ko, puolė peiliu praeinančius žmones ir nudurė visai atsitiktinai ten pasitaikiusį ke-liolikos metų mokinį.

Kaune buvo dar žiauresnių atsitikimų. Vieną vakarą tapo užpultos ir nužudytos dvi Lietuvaitės studentės. Netrukus pasirodė kad tai padarė "Rusų Išlaisvinimo" armijos dezertyrai, kurie, atsiganę ir apsiginklavę, matyti, nutarė pasitraukti iš kareivinių ir veikti "savarankiškai".... Tokie dezertyrai Kaune padarė visą eilę plesimų. Tarp ko kita, Naujų Metų vakarą įsibrovė į vieną butą, kur buvo susirinkę Naujų Metų sutikti daugiau žmonių, viską išgrobė ir net moteris išgėdino.... Naktinės žudynės Kaune buvo pasidariusios jau dažnas dalykas ir jų autoriai, pasirodė, daugiausia iš kareivinių pabėgę Rusai. Šitokių būdu žuvo ir žymus Lietuvos teatro režisierius J. Monkus.

Bet ne vien tuo būdu "Išlaisvinimo Armija" Lietuvoje pasizymėjo. Juos ir Vokiečiai siųsdavo į Lietuvos kaimus kaip baudžiamuosius būrius. Į valstius, kuris būdavo permazai atidavę Vokiečių reikalavimų duoklių. Vokiečiai nušiusdavo kokią kuopą šių Rusų ir pavesdavo jiems "daryti kra-tą". Na, jie ir darydavo. Jie žinoma, nei mokėjo nei norėjo pažiūrėti ar ukininkas yra vykdes, ar visai nevykdes, reikalavimus: jie plėšė tiesiogine to žodžio prasme viską ką tik rasdavo, pas visus ukininkus iš eilės. Tokia kuopa nuvykus į valstius apsisistodavo ten ilgėsiuam laikui. Ar jie ką nors surinkdavo savo "darbdaviams" Vokiečiams, sunku pasakyti, kadangi jie ten įsikūrę ir prisilešė ukininkų turto, iš atimtų javų imdavo varyti degtinę ir girtuokliauti. Varo degtinę, geria, dainuoja Stalinskas dainas ir terorizuoja Lietuvius ukininkus kad jie ešą Vokiečių šalininkai. Bet plėšia jų turtą už tai kad jie neatidavę pakankamai duoklių Vo-

kiečiams.... Tad galite įsi-sutrupinti vadinama "ROA". Daugiau niekas nuo to nepasikeitė, tik Lietuvos miestuose daugiau atsirado uniformuotų Rusų.

Ką jie Lietuvoje veikė? Lietuvoje buvę "ROA" daliniai daugiausiai tik "ganėsi". Jie buvo laikomi kareivinėse, gerai maitinami, vaikščiodavo po gatves, girti užkabinėdavo žmones ir tt. Tie užkabinėjimai ne visada pasibaigdavo nekaltai. Nekalbant apie smulkmenas, pakanka paminėti tik keletą faktų. Siauliuose vieną vakarą jie sukėlė triukšmą ir nudurė Lietuvį policininką, kuris bandė sutramdyti triukšmadiarius. Tame pačiame mieste vienas Uzbekas, supykęs ant kažin ko, puolė peiliu praeinančius žmones ir nudurė visai atsitiktinai ten pasitaikiusį ke-liolikos metų mokinį.

Kaune buvo dar žiauresnių atsitikimų. Vieną vakarą tapo užpultos ir nužudytos dvi Lietuvaitės studentės. Netrukus pasirodė kad tai padarė "Rusų Išlaisvinimo" armijos dezertyrai, kurie, atsiganę ir apsiginklavę, matyti, nutarė pasitraukti iš kareivinių ir veikti "savarankiškai".... Tokie dezertyrai Kaune padarė visą eilę plesimų. Tarp ko kita, Naujų Metų vakarą įsibrovė į vieną butą, kur buvo susirinkę Naujų Metų sutikti daugiau žmonių, viską išgrobė ir net moteris išgėdino.... Naktinės žudynės Kaune buvo pasidariusios jau dažnas dalykas ir jų autoriai, pasirodė, daugiausia iš kareivinių pabėgę Rusai. Šitokių būdu žuvo ir žymus Lietuvos teatro režisierius J. Monkus.

Bet ne vien tuo būdu "Išlaisvinimo Armija" Lietuvoje pasizymėjo. Juos ir Vokiečiai siųsdavo į Lietuvos kaimus kaip baudžiamuosius būrius. Į valstius, kuris būdavo permazai atidavę Vokiečių reikalavimų duoklių. Vokiečiai nušiusdavo kokią kuopą šių Rusų ir pavesdavo jiems "daryti kra-tą". Na, jie ir darydavo. Jie žinoma, nei mokėjo nei norėjo pažiūrėti ar ukininkas yra vykdes, ar visai nevykdes, reikalavimus: jie plėšė tiesiogine to žodžio prasme viską ką tik rasdavo, pas visus ukininkus iš eilės. Tokia kuopa nuvykus į valstius apsisistodavo ten ilgėsiuam laikui. Ar jie ką nors surinkdavo savo "darbdaviams" Vokiečiams, sunku pasakyti, kadangi jie ten įsikūrę ir prisilešė ukininkų turto, iš atimtų javų imdavo varyti degtinę ir girtuokliauti. Varo degtinę, geria, dainuoja Stalinskas dainas ir terorizuoja Lietuvius ukininkus kad jie ešą Vokiečių šalininkai. Bet plėšia jų turtą už tai kad jie neatidavę pakankamai duoklių Vo-

kiečiams.... Tad galite įsi-sutrupinti vadinama "ROA". Daugiau niekas nuo to nepasikeitė, tik Lietuvos miestuose daugiau atsirado uniformuotų Rusų.

Ką jie Lietuvoje veikė? Lietuvoje buvę "ROA" daliniai daugiausiai tik "ganėsi". Jie buvo laikomi kareivinėse, gerai maitinami, vaikščiodavo po gatves, girti užkabinėdavo žmones ir tt. Tie užkabinėjimai ne visada pasibaigdavo nekaltai. Nekalbant apie smulkmenas, pakanka paminėti tik keletą faktų. Siauliuose vieną vakarą jie sukėlė triukšmą ir nudurė Lietuvį policininką, kuris bandė sutramdyti triukšmadiarius. Tame pačiame mieste vienas Uzbekas, supykęs ant kažin ko, puolė peiliu praeinančius žmones ir nudurė visai atsitiktinai ten pasitaikiusį ke-liolikos metų mokinį.

Kaune buvo dar žiauresnių atsitikimų. Vieną vakarą tapo užpultos ir nužudytos dvi Lietuvaitės studentės. Netrukus pasirodė kad tai padarė "Rusų Išlaisvinimo" armijos dezertyrai, kurie, atsiganę ir apsiginklavę, matyti, nutarė pasitraukti iš kareivinių ir veikti "savarankiškai".... Tokie dezertyrai Kaune padarė visą eilę plesimų. Tarp ko kita, Naujų Metų vakarą įsibrovė į vieną butą, kur buvo susirinkę Naujų Metų sutikti daugiau žmonių, viską išgrobė ir net moteris išgėdino.... Naktinės žudynės Kaune buvo pasidariusios jau dažnas dalykas ir jų autoriai, pasirodė, daugiausia iš kareivinių pabėgę Rusai. Šitokių būdu žuvo ir žymus Lietuvos teatro režisierius J. Monkus.

Bet ne vien tuo būdu "Išlaisvinimo Armija" Lietuvoje pasizymėjo. Juos ir Vokiečiai siųsdavo į Lietuvos kaimus kaip baudžiamuosius būrius. Į valstius, kuris būdavo permazai atidavę Vokiečių reikalavimų duoklių. Vokiečiai nušiusdavo kokią kuopą šių Rusų ir pavesdavo jiems "daryti kra-tą". Na, jie ir darydavo. Jie žinoma, nei mokėjo nei norėjo pažiūrėti ar ukininkas yra vykdes, ar visai nevykdes, reikalavimus: jie plėšė tiesiogine to žodžio prasme viską ką tik rasdavo, pas visus ukininkus iš eilės. Tokia kuopa nuvykus į valstius apsisistodavo ten ilgėsiuam laikui. Ar jie ką nors surinkdavo savo "darbdaviams" Vokiečiams, sunku pasakyti, kadangi jie ten įsikūrę ir prisilešė ukininkų turto, iš atimtų javų imdavo varyti degtinę ir girtuokliauti. Varo degtinę, geria, dainuoja Stalinskas dainas ir terorizuoja Lietuvius ukininkus kad jie ešą Vokiečių šalininkai. Bet plėšia jų turtą už tai kad jie neatidavę pakankamai duoklių Vo-

kiečiams.... Tad galite įsi-sutrupinti vadinama "ROA". Daugiau niekas nuo to nepasikeitė, tik Lietuvos miestuose daugiau atsirado uniformuotų Rusų.

Ką jie Lietuvoje veikė? Lietuvoje buvę "ROA" daliniai daugiausiai tik "ganėsi". Jie buvo laikomi kareivinėse, gerai maitinami, vaikščiodavo po gatves, girti užkabinėdavo žmones ir tt. Tie užkabinėjimai ne visada pasibaigdavo nekaltai. Nekalbant apie smulkmenas, pakanka paminėti tik keletą faktų. Siauliuose vieną vakarą jie sukėlė triukšmą ir nudurė Lietuvį policininką, kuris bandė sutramdyti triukšmadiarius. Tame pačiame mieste vienas Uzbekas, supykęs ant kažin ko, puolė peiliu praeinančius žmones ir nudurė visai atsitiktinai ten pasitaikiusį ke-liolikos metų mokinį.

Kaune buvo dar žiauresnių atsitikimų. Vieną vakarą tapo užpultos ir nužudytos dvi Lietuvaitės studentės. Netrukus pasirodė kad tai padarė "Rusų Išlaisvinimo" armijos dezertyrai, kurie, atsiganę ir apsiginklavę, matyti, nutarė pasitraukti iš kareivinių ir veikti "savarankiškai".... Tokie dezertyrai Kaune padarė visą eilę plesimų. Tarp ko kita, Naujų Metų vakarą įsibrovė į vieną butą, kur buvo susirinkę Naujų Metų sutikti daugiau žmonių, viską išgrobė ir net moteris išgėdino.... Naktinės žudynės Kaune buvo pasidariusios jau dažnas dalykas ir jų autoriai, pasirodė, daugiausia iš kareivinių pabėgę Rusai. Šitokių būdu žuvo ir žymus Lietuvos teatro režisierius J. Monkus.

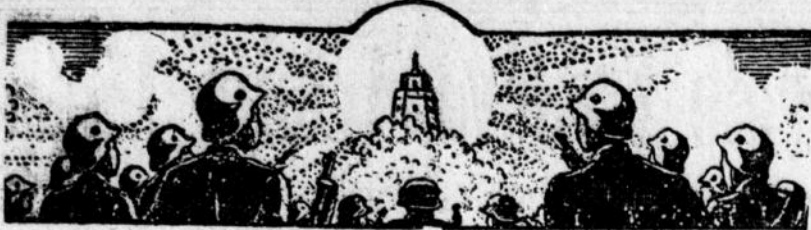
Bet ne vien tuo būdu "Išlaisvinimo Armija" Lietuvoje pasizymėjo. Juos ir Vokiečiai siųsdavo į Lietuvos kaimus kaip baudžiamuosius būrius. Į valstius, kuris būdavo permazai atidavę Vokiečių reikalavimų duoklių. Vokiečiai nušiusdavo kokią kuopą šių Rusų ir pavesdavo jiems "daryti kra-tą". Na, jie ir darydavo. Jie žinoma, nei mokėjo nei norėjo pažiūrėti ar ukininkas yra vykdes, ar visai nevykdes, reikalavimus: jie plėšė tiesiogine to žodžio prasme viską ką tik rasdavo, pas visus ukininkus iš eilės. Tokia kuopa nuvykus į valstius apsisistodavo ten ilgėsiuam laikui. Ar jie ką nors surinkdavo savo "darbdaviams" Vokiečiams, sunku pasakyti, kadangi jie ten įsikūrę ir prisilešė ukininkų turto, iš atimtų javų imdavo varyti degtinę ir girtuokliauti. Varo degtinę, geria, dainuoja Stalinskas dainas ir terorizuoja Lietuvius ukininkus kad jie ešą Vokiečių šalininkai. Bet plėšia jų turtą už tai kad jie neatidavę pakankamai duoklių Vo-

kiečiams.... Tad galite įsi-sutrupinti vadinama "ROA". Daugiau niekas nuo to nepasikeitė, tik Lietuvos miestuose daugiau atsirado uniformuotų Rusų.

Ką jie Lietuvoje veikė? Lietuvoje buvę "ROA" daliniai daugiausiai tik "ganėsi". Jie buvo laikomi kareivinėse, gerai maitinami, vaikščiodavo po gatves, girti užkabinėdavo žmones ir tt. Tie užkabinėjimai ne visada pasibaigdavo nekaltai. Nekalbant apie smulkmenas, pakanka paminėti tik keletą faktų. Siauliuose vieną vakarą jie sukėlė triukšmą ir nudurė Lietuvį policininką, kuris bandė sutramdyti triukšmadiarius. Tame pačiame mieste vienas Uzbekas, supykęs ant kažin ko, puolė peiliu praeinančius žmones ir nudurė visai atsitiktinai ten pasitaikiusį ke-liolikos metų mokinį.

Kaune buvo dar žiauresnių atsitikimų. Vieną vakarą tapo užpultos ir nužudytos dvi Lietuvaitės studentės. Netrukus pasirodė kad tai padarė "Rusų Išlaisvinimo" armijos dezertyrai, kurie, atsiganę ir apsiginklavę, matyti, nutarė pasitraukti iš kareivinių ir veikti "savarankiškai".... Tokie dezertyrai Kaune padarė visą eilę plesimų. Tarp ko kita, Naujų Metų vakarą įsibrovė į vieną butą, kur buvo susirinkę Naujų Metų sutikti daugiau žmonių, viską išgrobė ir net moteris išgėdino.... Naktinės žudynės Kaune buvo pasidariusios jau dažnas dalykas ir jų autoriai, pasirodė, daugiausia iš kareivinių pabėgę Rusai. Šitokių būdu žuvo ir žymus Lietuvos teatro režisierius J. Monkus.

Bet ne vien tuo būdu "Išlaisvinimo Armija" Lietuvoje pasizymėjo. Juos ir Vokiečiai siųsdavo į Lietuvos kaimus kaip baudžiamuosius būrius. Į valstius, kuris būdavo permazai atidavę Vokiečių reikalavimų duoklių. Vokiečiai nušiusdavo kokią kuopą šių Rusų ir pavesdavo jiems "daryti kra-tą". Na, jie ir darydavo. Jie žinoma, nei mokėjo nei norėjo pažiūrėti ar ukininkas yra vykdes, ar visai nevykdes, reikalavimus: jie plėšė tiesiogine to žodžio prasme viską ką tik rasdavo, pas visus ukininkus iš eilės. Tokia kuopa nuvykus į valstius apsisistodavo ten ilgėsiuam laikui. Ar jie ką nors surinkdavo savo "darbdaviams" Vokiečiams, sunku pasakyti, kadangi jie ten įsikūrę ir prisilešė ukininkų turto, iš atimtų javų imdavo varyti degtinę ir girtuokliauti. Varo degtinę, geria, dainuoja Stalinskas dainas ir terorizuoja Lietuvius ukininkus kad

Kaip Lietuviai savo Laisvę gynė 25 metai atgal

(Tęsinys iš pereinamojo nr.)

LENKŲ NELAISVEJE NETENKU SVEIKATOS

Moterėlės, j mus žiūrėdamos, ašaras šluostosi

1919 m. Kovo mėn. 3 d. atvykau į Kauną. Tada buvau vos baigęs 18 metus jaunikaitis, nieko gero nematęs, tik Vokiečių okupacijos ir karo baisenybes bei vargus. Nors į savanorius pats buvau pasiryžęs stoti bet iš dalies į šį žygį mane paragino pažįstamas iš mokyklos laikų — Dovydas Višakio Rudos. Kludė man stoti į savanorius bolševikų agitatoriai, kurie grasino kad bolševikai netrukus Lietuvą užims, o Lietuvos kareivius iškarsis.

Kanto ir Kėstučio gatvių kampe, tarp daugumos Kauno sveltinomis kalbomis puošusių iškabių, virš nedidelio dviejų aukštų namo durų didžiavosi iškaba: "Savanorių registracijos biuras". Perskaitęs šią iškabą, nedvejodamas įėjau į vidų.

Apie 10 val. į biurą atvyko apie 15—20 žemaičių burs nuo Užvenčio. Kai kurie iš jų ir aš buvome paskirti į Kauno miesto komendantūros kulkosvaidžių komandą, kuri stovėjo Laisvės al. 63 Nr. trečiame aukšte.

Tą pačią dieną apie 14 val., vyresnio kareivio vedami, išėjome į miestą. Dauguma iš mūsų ant civilių kepurų buvo užsisivėję geltoną kaspiną. Kiekvienam buvo aišku kad čia savanorių esama. Vokiečių kareiviai žiūrėjo į mus su pašaipa. Bet buvo matyti ir tokių žmonių, ypač senesnio amžiaus, kurie, matydami žygiuojančius savanorius, šluostėsi džiaugsmo ašaras. Aš buvau už visus mažesnis ir ėjau paskutinis. — Kažin ar šis paskutinis irgi savanoris? — užgirdau vienos moterėlės klausimą. — Dievulėliau, koks jis mažas!

Vargas dėl mano moteriškų batukų

Siauru takeliu užkopte į Aleksoto kalną. Atsigrįžę atgal, pamatėme gražų Kauno, Nemuno ir Neris vaizdą. Kiek atsivėję nuėjome į aerodromą kraustyti lėktuvo dalių iš Vokiečių angarų į Lietuvos angarus, kurių, berods, buvo viena nedidelė pasiurė. Gerai prisitampę, grvžome atgal vėlakai ir pavargę. Bematant rytojaus dienas duonos davinys beveik visas buvo sušveistas. Kitą dieną buvome mokomi įvairių rikiuotės posukių, kurie man buvo lengvi dalykai, nes to viso, dar budamas mokykloje, mokiausi. Visų savanorių nuotaika buvo geriausia.

Drabužių gavome apie porą savaitių vėliau ir tai ne visi. Drabužiai buvo Vokiški, menkos rūšies ir greit plyšo. Aš turėjau persiūtą Rusišką milinę. Ne tik aš pats ją nešiodavau bet ir savo vyresniems skolidavau, kai jiems reikėjo kur nors išeiti ar atostogų važiuoti. Kiek blogiau buvo su apavu. Iš namų turėjau apsiavęs senus moteriškus mamos batukus ("čeverkykus"). Jie buvo su aukštomis kulnėmis ir ilgesniais, negu vyriški pusbačiai, auleliais. Dėl to tekdavo iš draugų ir juoko nugirsti. Maistas, išskyrus duoną, buvo blogas: neskanius kopūstai ir juodė žirniai. Riebalų sriubos kaip ir nebudavo. Tačiau savanoriai dėl valgio jokio priekaišto niekam nedarydavo. Jei kas gaudavo ką nors iš namų, tai pasidalindavo su draugais.

Dauguma savanorių ginklus buvo savo atsiėję. Kiti pirkdavo iš Vokiečių kareivių, kurie, slaplinėdami apie mūsų kareivines, siūlydavo pirkti.

Iš daboklės pabėgo Lenkas

Kauno komendantūroje išbuvau lygiai metus, butent: iki Kovo 4, 1920 metų. Šį laiką atitarnavęs, einant sutartimi, galėjau išeiti iš kariuomenės. Tačiau pasilikau dar toliau tarnauti.

Per tą laiką daugiausia teko eiti sargybinio pareigas. Iš sargybų labiausia pažymėtina Metropolitio viešbutyje, kuriame dažnai apsidavosi sveltimų kraštų pasiuntiniai. Sargybą ėjome iš laiptų einančių į antrąjį aukštą, su užtaisytu kulkosvaidžiu, nukreiptu į duris. Į šią sargybos vietą buvo siunčiami vyrai kiek geriau išsilavinę ir geriau apsilaisę. Šioje sargyboje man dažnai tekdavo būti.

Pažymėtina dar viena sargyba, prie kaž kokio sugauto Lenko, kuris buvo uždarytas prie komendantūros administracinio skyriaus, atskirame kambarėlyje, apačioje, Laisvės Alėja 72 nr. Čia budavo skiriami visai parai tik du kareiviai be sargybos viršininko. Vėliau tas Lenkas, pasinaudojęs sargų žioplumu, paspruko.

Sargyboje prie Finansų ministerijos taipgi tekdavo budėti su užtaisytu kulkosvaidžiu, nukreiptu iš tamsaus kambarėlio į ineinamas duris.

Tris mėnesius ištarnavęs, buvau paleistas, kaip ir visi kiti, savaitei atostogų. Namie ra-

dau vyriausią brolių, jau paleistą iš Vokiečių kareivinio, kur jis buvo kalinamas už bėgimą nuo valdiškų Vokiečių darbų. Jis taip pat išėjo į savanorius, iškart pateko į frontą su bolševikais, vėliau su Bermontininkais, narsiai kovėsi su priešais ir buvo apdovanotas Vyties kryžium. Sugrįžęs iš atostogų, radau savo dalį persitvarkiusią: iš komendantūros dalių buvo suformuotas Kauno batalionas, kuris vėliau virto 4-tu pėstininkų pulku. Aš kaž kodėl buvau paliktas prie komendantūros kulkosvaidininkų būryje, kuris drauge su raitelių būriu buvo apgyvendintas Kėstučio gat. nr. 35-37. Ir vėl teko eiti nuobodį sargybos tarnybą.

Purvais brendame gaudyti priešvalstybinio gaivalo

Vieną kartą išvykome su komendantu, karininku Mikuckiu, į provinciją priešvalstybinio gaivalo jieskoti. Ankstyva, rados, Rugsėjo mėnesį, rytą dešimt raitelių su komendantu priešakyje, viena gurguole su sunkioju kulkosvaidžiu ir burininku J. Snabaičiu, išžygiavome per Neris tiltą Vilkių link. Keliai tais laikais buvo netaisomi, purve paskendę ir neišbrendami. Del novargio dažnai tekdavo sustoti ir ilsėtis.

Kiek ilgiau stovėjome aukščiausioje Vilkių miestelio vietoje. Gražios Vilkių apelinės traukė akį ir ne vieną iš mūsų žavėjo. Besidairydamas po nuostabiai gražią Vilkių apelinę, ant Nemuno kranto, nei nepajutau kaip praslinko pora valandų. Pagaliau išvykome Čekiškės link.

Vakarui artėjant, komendanto įsakymu užsukome į jo tėviškę ir, skaniai pavalgydami, apsinakvojome. Kas jautėsi mažiau pavargęs galėjo išeiti į kaimą pasivakaruoti. Visus išėinančius komendantas įspėjo gražiai elgtis kad žmonėse apie savanorius liktų geras įspūdis.

Anksti rytą, dar rasai nenukritus, vykome toliau į Čekiškę. Čekiškėje buvo įsakyta niekur nežioplinėti ir neišsivaikščioti, nes gal bus reikalingas ir ginklu veikti. Tačiau komendantas viską sutvarkė gražiuoju, ir jokių griežtų priemonių prieš Lietuvos Nepriklausomybės priešus imtis neteko. Gerokai aplenkintoje Čekiškės apelinėje priešvalstybinių gaivalų tuomet netruko.

Po valandos ar kiek daugiau pasukome atgal, ir šiek-tiek pakeliavę, atvykom į Seredžių. Seredžiaus gyventojai turbūt dar nebuvo matę Lietuviškų kareivių. Jie visi išėjo į gatvę ir, smalsiai, su linksmomis veidais į mus žiūrėjo. Matyt, džiaugėsi, pamatę didesnę mūsų kariuomenės būrį.

Pražygiavę Seredžių, apsistojome už miestelio ant Nemuno kranto Belvedero dvare. Kambariuose buvo daug senų paveikslų, senų baldų, statulų ir kitko. Visur žiūrėjome bet nieko negadindami ir neliesdami. Rūmai buvo tušti, bet viename kambarėlyje gyveno darbininkas su šeima. Jis mus pavalgydino, o mes jam sumokėjome nesiderėdami. Mums rūpėjo parodyti kad Lietuvos kareivėliai gerai susipratę ir apirupinti.

Naktį buvo įsakyta visiems laikytis jautriai, nes gali kas nors atsitikti. Tačiau ir čia neįvyko jokių neramumų. Komendantas taip pat viską geruoju sutvarkė, nevartodamas jokios prievartos.

Kitą dieną apie vidurdienį išvykome į Veliuoną. Ir ten taip pat viskas buvo sutvarkyta tuo pačiu ramiu būdu. Iš ten vėl grvžome į komendanto tėviškę, kur antrą kartą apsinakvojome. Prieš gulsiant, užtraukėme Lietuvišką karišką dainą ir išėjome į netoli esančias vakaruškas. Linksmi pasiėję su kaimo jaunimu, grvžome gerai nusiteikę atgal. Kitą dieną, kupini visokių kelionės įspūdžių ir gerame upe, grvžome į Kauną.

Paspaltinga sargyba

Kaž kodėl atsirado reikalingas eiti tik naktinę sargybą (nuo sutemos iki auštant) prie pusiau gyvenamo namo Laisvės Alėjos pirmame kieme iš kairės pusės nuo Įgulos bažnyčios Vytauto kalno link (žiūr. paįskiniimą). Buvo įsakyta nakties metu nieko neišleisti nei įleisti į vidų. Sargybos priežastis man ir iki šiol nėra žinoma.

Vieną kartą iš šios sargybos buvau atšauktas ir pakeistas kitu kareiviu. Man ir kareiviui Albinui Kušliui buvo įsakyta rytojaus dieną 7 valandą ryto atvykti visoje kariškoje aprangoje į geležinkelio stotį. Atvykę į stotį prisistatėme komendantūroje ir laukėm įsakymo. Penkiomis minutomis prieš išėisiant traukiniui Virbalio kryptimi, gavome įsakymą lipiti į pašto vagoną ir lydėti jį iki Vilkaviškio stoties, o iš ten pašto vežimą palydėti į Vilkaviškio miestą. Tik atvykus į komendantūrą teko nugirsti kad lydėjome stambia sumą pinigų.

1920 metų Kovo 4 ar 5 dieną dalis mūsų komendantūros kareivių buvo perkelta į 9-tą

pėstininkų pulką, kuris tuomet stovėjo Zarasuose. Aš patekau į 7-tą kuopą. Kadangi, kaip matyti, buvau laikomas neblogo rikiuotės žinovu todėl ne kartą gaudavau net skyrininko pareigas eiti, nors tik eiliniu kareiviu tebebuvau.

Laukais, miškais einame prieš Lenkus

Kovo 17 dieną gavom įsakymą išeiti į kautynių žygį.

Eisime į mušį su Lenkais, — pasigirdo kareivių tarpe kalbos, ir visų nuotaika pakilo. Tuomet Lenkai ties Turmontu buvo atstumę mūsų sargybas net keletą kilometrų atgal.

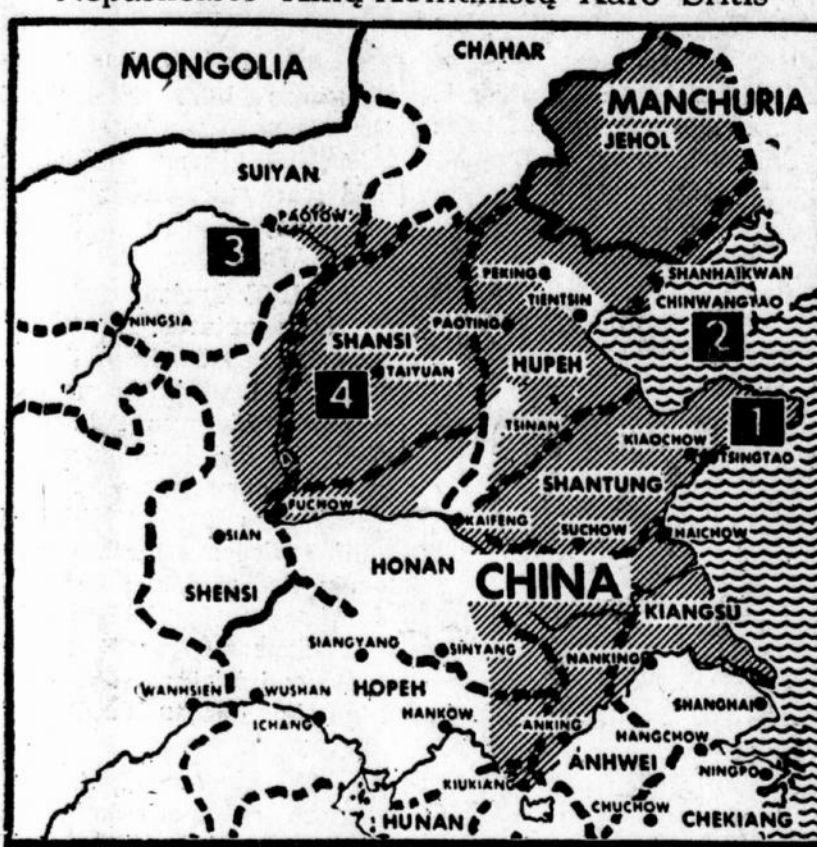
Savo orkestro lydimi, išėjome iš Zarasų plentu į Daugpilio pusę. Lydėjo mus ir civilė publika, numanius mus išeinančius į mušį. Žmonės reikė užuojautos ir pagarbos. Paėję keletą kilometrų plentu, pasukom į dešinę ir priėjome vienkiemį ar dvarą. Pasilėję ir papieta-

vę išsirikiavom. Atvyko pulko vadas, Majoras J. Petraitis. Jis mums pasakė trumpą turinimą jautrią kalbą, skatinančią į kovą. Kareivių nuotaika buvo pakilus iki aukščiausio laipsnio, nors nebuvo žinoma ką lemia artėjanti šalta naktis. Visi buvo pasiryžę atstumti Lenkus į jų senas vietas. Sanitarai išdalino tvarstomuosius ryšėjus, o mes papildėme savo šovinynus. Grąnatų užsikabinome po keturias; kas norėjo galėjo jų ir daugiau imti.

Kuopa pasidalino į dvi dalis. Pirmas būrys su puse antro būrio užėmė dešinę kovos lauką. Antroji pusė antrojo būrio su visu trečiuoju būriu užėmė kairiąją kovos lauką. Aš su savo trečiuoju būriu patekau į kairiąją sparną. Priėję giraite, persitvarkėme į kautynių žygio rikiuotę. Išsiuntėm avangardą, šovininius žvalgus ir išlėto grioviais ėjom pirmyn.

(Bus daugiau)

Nepaskelbto Kinų-Komunistų Karo Sritis

Shantung provincijos uostas Tsingtao (1) tapo svarbiu punktu nepaskelbtame Kinijos kare su komunistais, kuomet Amerikos transportiniai lėktuvai ten išsodino Gen. Chiang Kai-seko kariuomenę bolševikams atmušti. Tą uostą laikė užėmę Amerikos marinai nuo Spalio 11. Bolševikai reikalauja marinus iš ten ištraukti, nes sako įvyksias susirėmimas su bolševikais.

DIVORSAI AMERIKOJE DAUGĖJA

Amerikos teisėjai, sociologai ir fiziologai rodo didelio susirūpinimo šalyje daugėjantais divorsais. Jie tą apsiereiškima priskiria karo laikotarpio sąlygoms, bet ir karui pasibaigus divorsų daugėjimas kyla ir pasieks aukščiausią laipsnį dar tik metų bėgyje.

Kaip iš 30 miestų surinktos žinios rodo, divorsų juose įeina po vieną ant kiekvienų dviejų porų apsideimų.

Vieni tam kaltę mato greituose apsideimuose karo metu, nes tokie apsideimai ilgai netesėja; kiti randa kad daugybė moterų išėjusios dirbti į karo įmones nesilaikė jokio socialio sąžiningumo ir nepaisė šeimyninių ryšių.

Nepaprastai daug perskyrų prašymų įteikia vyrai, ypatin-gai kariai, kaltinant savo žmonas neįstikimybę.

Daug perskyrų atsirado ir tose šeimose kurios iš seniau nesugyveno; jos dabar pasinaudoja proga, kai vyrai ir žmonos pasidarė daugiau pinigų.

Tuose 30 miestų per pirmus 10 mėnesių šmet divorsų prašymų teismams paduota 111,000. Tas sudaro apie 20,000 daugiau negu buvo per tą patį laikotarpį 1944 metais.

Tuo pat laiku tuose miestuose buvo išduota 228,000 apsideimams leidimai.

•KANADOJE šmet pasirodė trukumas bulvių. Iš U. S. gabenama ten 4,500,000 bulvių bulvių trukumui sumažinti.

KAIP ATNAUJINT DIRVĄ

Kaip tik jusu prenumerata už Dirvą baigiasi, paimkit pas jus esamą Dirvos voką ir atnaujinimo kortelę, idėkit \$2 popierinius ir įrašę savo pilną adresą, išsiųskit, užlipinę ant voko už 3c pašto ženklelį.

DIRVA
6820 Superior Ave.
Cleveland, Ohio

Trys Keliai į Vyro Sirdį

SILTI SWEATERIAI

megsti tam tikru su-sijusiu patentuotu bu-du. Neišsistampo ir ne-nusikaria, po \$3.95 iki \$4.95. Kiti berankoviai sweateriai, \$2.95 iki \$4.95. Užsimaunami, \$3.95 iki \$8.95. Daugiau sweaterių kainos iki \$8.95.

GRAŽUS KAKLARAIŠČIAI

didis pasirinkimas, iš foulards, brocade, repps, satins, crepes, poplins, vilnonių ir daug kitų, plačioje įvairybėje naujų marginių ir spalvų. \$1, \$1.50

6x3 RIB KOJINĖS

Trumpos rūšies su elastiku viršum, ir reguliarių ilgių, iš geros rūšies mer-cerized lislė su sutvirtintais pirmagaliais ir užkulniais. Rich-woven Hose 50c. Kitos 35c iki \$1 porai.

RICHMAN BROTHERS

736 EUCLID AVE., Arti East Ninth St.
PROSPECT Kampas Ontario 5716 BROADWAY
Mieste Krautuvės Atdaros Pirmadienio Vakara
Broadway Krautuvės Atdara Antradienio, Ketvirtadienio ir Šeštadienio Vakara

Daugiau Laiko Skaitymui - - -

Skaitykit ir Platinkit

KARO METU AR TAIKOJE — DIRVA GERIAUSIAS JUSŲ DRAUGAS

Prenumerata metams vis

\$2

KURIE ATNAUJINS ARBA NAUJAI UŽSIRAŠYS DABAR!

KARUI pasibaigus, Dirva, kaip ir visu karo bėgy, duodama skaitytojams tik už \$2.00 visam metui. Nors ir dabar dar laikraščio leidimo kaštai yra tie patys kaip buvo karo metu, bet Dirva pasilieka ta pačia kaina kaip buvo — tik \$2.00.

NAUJAI užsirašantieji Dirvą susikt prenumeratos \$2.00, arba kurie išrašysit Dirvą savo draugams, gausit ją už \$2.00. Atnaujindami prenumeratą taip pat gausit Dirvą po senovei už \$2.00. Tik prašome tuoj atnaujinti prenumeratą kai ji baigiasi.

DABAR PATS LAIKAS atnaujinti savo Dirvą kurių pasibaigė, ir dabar geriausias laikas išrašyti Dirvą dovanų, nes kaip matote Dirvoje telpa ir tilps daug įvairių svarbių raštų apie Lietuvą, apie Lietuvius pabėgėlius, ir kitais svarbiais klausimais.

(Idėkit į laišką \$2 ir įrašę pilną savo adresą, siųskit)

DIRVA
6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

BALTIMORE, MD.

JONUI KAIRIUI STAIGME-NA. Lapk. 17, Jono Kairio žmonė, Marijona, susitarus su savo artimesnėmis draugėmis, surengė pokilį paminėjimui jo 50 metų sukakties.

Marijute sutartu laiku turėjo išvesti jį į teatrą, kad svečiai galėtų suėiti į namus, 336 S. Mount st. Anksčiau atvažiuosieji matė mašinose sėdėdami kaip jis nenoriai ėjo, lyg kokios nelaimės bijodamas.

Jiem išėjus, svečiai tuojau okupavo jų stūbą ir pradėjo ten saviškai tvarkyti. Prirenge stalus, apkrovė valgiais ir gėrimais, papuošė gelėmis ir ramiai laukė gyztant šeimininkų. Iš lauko pusės nebuvo jokių žymių kad jų namas yra keno nors okupuotas, tik inėjus jiems į vidų staiga visi žiburiai sužibo ir pasigirdo gimtadienio paminėjimui daina. Išvyk Jonas susiraukė ir rusčiai pažvelgė į savo žmonelę lyg norėdamas ją kaltinti, tačiau greitai susiramino ir apsisveikines su svečiais tuoj tapo pasodintas į jam skirtą kėdę, prieš kurią stovėjo didelis vazonas gėlių ir gimtadienio pyragas. Po valgių ir užgėrimų į Jono sveikatą, sekė kalbos, kurias sakė šie: Mr. ir Mrs. Stankevičiai, Mr. ir Mrs. Griberiai, Marijona Jurksaitė, Alena Vasiliauskaitė, St. Janušis, Mr. ir Mrs. Petraičiai, Mr. ir Mrs. Pečkiai, Mr. ir Mrs. Levenaruskai.

Sia proga norisi pažymėti ir apie jubiliją, kaipio veikėją ir dailininką; jis turi taip sakant gerus nagus drožinėjime dailių dalykų iš medžio, kurių jis turi daug padaręs ir jau ne kartą buvo išstatęs parodose ir gaves daug vertingų pažymėjimų. Pereitą metą Tautų Bazare Kairis buvo pastatęs tipiską Lietuvišką namą, kuriuo visi lankytojai gerėjosi.

Laimingai gyvenk, Jonai, dar 50 metų ir neuilstamai darbuokit savo numylėtame darbe.

SKAMBEJO VESTUVIŲ VARPAI

Lapkr. 5, įžymių katalikų veikėjų pp. Rudelių dukte Adelė susituokė su jureiviu oficeriu Vytautu Guzevičium, iš Mattapan, Mass. Šliubas atsiuvo sv. Alfonso Lietuvių bažnyčioje, 10 val. ryte, su mišiomis, o vestuvių puota įvyko Lietuvių salėje.

Jaunavedžiai, nusifotografavę V. Velžio studijoje, į salę pribuvo apie 12 val., kur jų laukė apie du šimtai svečių. Jaunavedžius pasitiko jų motinos su duona, druska ir vynu. Priėmus jaunavedžius prasidėjo visos linksmybės, dovanyjeitimas ir tt. Vestuvių puota tęsėsi iki vidurnakčio.

Reikia pažymėti kad tokių šaunių ir įspudingų vestuvių Baltimorė dar nėra mačius. Į Vestuves suvažiuavo keturių valstijų svečiai: iš Mass. atvyko jaunojo tėveliai pp. Guzevičiai, teta ir tetėnas Valatkai ir daug giminų, viso 15 asmenų. Buvo nemažai svečių iš Conn. ir Penna, nekaltant jau apie Marylandiečius.

Po vestuvių jaunavedžiai išvyko kelionei "medaus mėnesiui", kur jie pirmiausia apsisistos niekam nesakė, tik sakė kad pasiekė Bostoną atlankys tėvelius Guzevičius, iš ten sugrįs į Baltimorę ir čia palikęs savo žmonelę grįs į laivą baigti savo tarnybą.

Laimingo ir linksmo šeiminio gyvenimo linki jums visi jūsų giminės ir pažystami.

P. P. Jaras.

•ARBATA Kinijoje senais laikais pradėta naudoti tikint kad ji turi gydančias ypatybes.

Sveikata yra Žmogaus Brangiausias Turtas

INDIJONŲ ARBATOLIS
Kaina 50c. 3 Baksai už \$1.00.
Pasirga: Su orderiu malonėkit ir pinigais prisistūti, nes kitaip orderis nebus išpildytas.
Reikalaujam agentų pardavinėti musų arbatą:
Stebėtina! gelbsti nuo prasto vidurių virškinimo, užkietėjimo, vidurių kataro, kepenų sustingimo; valo nesvarų kraują, gydo odoas ligas, inkstų negalavimą ir moterų bėdas.
Kaip pagaminti: Pusen kvortos verdančio vandens įdėk pusę puodelio arbatolių. Kai ataus, nukošk, įdėk medaus ar cukraus ir laikyk šaltai.
Kaip vartoti: Pradėk gerti nuo mažo stikluoto iki kavos puodelio kas rytas prieš valgydamą ir vakare einant gulėti; du kartus į dieną.
Perkant žolius mišini, visada prašyk FLORAL HERBS, o gausi geriausią.
FLORAL HERB CO.
Box 205 Clinton, Ind.

TRUMAN SUDARĖ STIPRIĄ PARTIJOS VALDŽIĄ

Prez. Roosevelt sudarė biurokratišką valdžią iš 23 kabineto narių. Truman siaurina valdžią atgal į 10 Departamentų galvų.

Prez. Roosevelt mėgo turėti slapstus asmeninius pasitarimus su departamentų vadais, kurie po bendrų posėdžių ateidavo pakūždėti jam savo reikalus į ausį, arba prezidentas kuždėjimu į ausį pasakydavo savo patarimus. Prez. Truman kuždėjimo į ausį biznį pašalino ir pasikalbėjimus laiko su savo kabineto nariais susėdusiais aplink stalą.

Prie Roosevelt buvo įgavęs reikšmę Aukščiausio Teismo Teisėjas Frankfurter, kuris turėjo apie save kliką ir kuris net rinko ar skyrė žmones į Aukščiausio Teismo štabą.

Prez. Roosevelt beveik buvo panaikinęs skyrimą į valdžios departamentus viršininkų kaipio Demokratų partijos veikėjų, atlyginimui jiems už darbavimąsi; skiriami buvo daugiausia asmeniškai artimi Rooseveltui žmonės. Tam tikslui Roosevelt turėjo savo padėjėją McReynolds, kurį Prezidentas Truman tuoj pašalino kaip tik užėmė prezidento vietą.

Po paskutinių Roosevelt išrinkimų, per tulą laiką reikėjo gauti Sidney Hillmano sutikimo patekimui į valdišką tarnybą. Truman'ui likus prezidentu Hillmano įtaka tuoj išnyko, dideliu nusiminimui jo ir bolševikų.

Paskiausia praneša kad su Gruodžio 31 apleis Baltijį Namą ir Teisėjas Rosenman, kas galutinai bus pabaiga ramaus "apsivalymo" nuo visų buvusių artimų Roosevelt patarėjų. Baltieji Namai buvo tiesiog užgrūsti grupės žmonių, oficialių ir neoficialių, kurie buvo Prez. Roosevelt smegenimis, už jį protavo ir planavo. Truman skyrimus daro atsižiuodamas į Demokratų partijos reikalus.

Demokratų Partija išgelbėta

Kuomet pereitais rinkimais Prezidentas Roosevelt susidėjo su Sidney Hillman ir jo Politikos Akcijos komitetu, komunistų remiama organizacija Amerikos valdžiai paimti į bolševikų rankas, politikos žinovai tikrino jog tai yra paskutinės Demokratų partijos dienos.

Ir tikrai, jeigu per 4 metus Sidney Hillman būtų įtakavęs Rooseveltą, Demokratų partija būtų likus tuo ką Lietuviški komunistai yra padarę su daugeliu Lietuviškų šventųjų ir tautiška varda draugijų, kurios, nors vardą dar tebelaiiko po senovei, paverstos bolševikų tvirtovėmis.

Prez. Roosevelt mirtis De-

mokratų partijai atnešė išvaidavimą ir atgavo ją pasitikejimą. Visi reguliarūs Demokratai, tikri Amerikiečiai, pastatomi į valdžios departamentų vietas, atstatomi Roosevelt iš New Yorko surinkti New Dealeriai, kurie didumoje pritarė ir rėmė Hillmaną ir kuris rėmė juos.

Jau buvo virtę taip kad prie Roosevelt buvo apspitę elementai, kurie laikė jį savo įtakoje ir kreipė viską į PAC-kairiąją pusę. Visi tie kairieji elementai iš Baltojo Namu ir kitų įstaigų šalinami. Tikrieji senos eilės Demokratai vėl įgauna viršų.

Sidney Hillman, Lietuvoje gimęs žydų tautybės Amerikos pilietis, jausdamasis pagavęs į savo įtaką Prezidentą, Demokratų partiją, ir per CIO didėlę dalį Amerikos darbininkų, dar prie Roosevelt gyvo bu-

vo nuvažiuavęs į Londoną organizuoti viso pasaulio darbininkų sąjungą — žinoma, pasitarinaudamas savo didžiajam tikslui.

NAIKINS VIŠTAS. Amerikoje priauginta tiek daug vištų kad jų dėjimas kiaušinių pasidarė nuostolingas kiaušinių bizniui. Skačiuojama kad jei visos galinčios dėti kiaušinius vištos būtų paliktos gyvos, 1946 metų bėgyje kiaušinių perviršius pasiektų 750 milijonų tuzinų.

Valdžia ruošia vištų augintojams planą sumažinti vištų skaičių, nukertant galvas kokiui 100 milijonų vištų.

•SUAUGUSIO žmogaus kune randasi vidutiniai 1.4 svarų fosforo, kuris turi nuolat būti atpildytas tam tikru maistu.

Aš... Aš Pasilieku Kariuomenėje!

Tam yra užtektinai priežasčių... Ir štai tos priežastys!

1 "Pirmiausia, aš pasilaikau dabartinį laipsnį. Tas reiskia daug.

2 "Gryždamas atgal 3 metų tarnybą, aš galiu pasirinkti man patinkamą dalyį tarnauti Oro, Sauszemio, ar Tarnybiniš- se Jiegos, ir galiu vyksti į kuria tik noriu užjūrio tarnybos vietą.

3 "Aš gaunu mano atleidimo algą, nors aš ir grįžtu atgal. Taip pat gaunu \$50 sugryžimo atgal bonusą už kiekvieną mano išstarnautą armijoje metą. Mano užlaikomi asmenys gauna šeimynų pašalpą visu mano tarnybos laikui. Ir aš galėsiu naudotis GI įstatymo naudomis išėjus iš armijos.

4 "Man užtikrintas maistas, drabužiai, patalpos, medikala ir danti priežiūra. Ir aš galiu išmokti by kūrį iš 200 amatų Armijos mokykloje.

5 "Mes visi, kurie grįžtame atgal, gauname nuo 30 iki 90 dienų urlupo namieje su pilna alga ir mūsų kelionės išlaidos ir abi pusi yra apmokamos. Ir mes gauname 30 dienų urlupo kas metai su pilna alga.

6 "Bent kada po 20 metų tarnybos aš galiu išstoti su pu- se algos, kuri didėja su kiekvie- nu metų tarnyba ir pasiekia tris ketvirtadalius išėjimo algos po 30 metų tarnybos. Ir mano dabar išstarnautas laikas akty- vėje militarėje ar laivyno tar- nyboje prisiskaito prie išstojimo laiko. Visą sudėjus gry- žimas atgal į Armiją man iš- rodo naudingą!"

JANUARY 31, 1946

SVARBI DATA VYRAMS ESANTIEMS ARMIJOS

DABAR tarnaujantieji armijoje vyrai, kurie išnauro istos tarnybos prieš Vasario tulinį laipsnį, Garbingai pa- ti d. bus priimti į dabar- leistųjų gali išnauro istoti per 20 dienų po atleidimo su tuo pačiu laipsniu koki turėjo, jei istos prieš 1946 m. Vasario 1 dieną. Jūs galite istoti bent kuriuo laiku 1½, 2 ar 3 metū tarnybai. (Istojimas vienų me- tū tarnybai leidžiama tiems, kurie dabar yra išstarnavę nemažiau 6 mėnesių.)

ALGA I MĖNESI— ISTOJUSIEMS VYRAM

Prideant Maistas, Bu- veine, Drabužius ir Medikale Priežiura

(a) Plus 20% Pride- ant už Tarnybą Užju- ryje. (b) Plus 50% jei yra nariai Skaidymo I- gulos. Parasiutistu ir tt. (c) Plus 5% Padidin- ta alga už Kiekvienus 3 metus Tarnybos.

Starting Base Pay Per Month	MONTHLY RETIREMENT INCOME AFTER: 20 Years' Service	30 Years' Service
Master Sergeant or First Sergeant	\$138.00	\$89.70 \$155.25
Technical Sergeant	114.00	74.10 128.25
Staff Sergeant	96.00	62.40 108.00
Sergeant	78.00	50.70 87.75
Corporal	66.00	42.90 74.25
Private First Class	54.00	35.10 60.75
Private	50.00	32.50 56.25

SEE THE JOB THROUGH U.S. ARMY BE A "GUARDIAN OF VICTORY"

AIR, GROUND, SERVICE FORCES

ISTOKIT ISNAUJO DABAR JUMS ARTIMIAUSIŲ U.S. ARMIJOS REKRUTAVIMO STOTYJE.

1268 Ontario St. Cleveland, Ohio

DARBO KRIZIS BRITANIJOJE

Britanija susidurus su di- džiausiu industriniu krizių sa- vo pastarų 10 metų gyvenime. Buvęs premjeras Churchill pakėlė karingą balsą prieš An- glijos valdančią socialistų par- tiją, ragindamas savo konser- vatyvių partiją sudaryti "tik- rą žmonių partiją" kuri vado- vautų Britus ateinančioje ko- voje visuomenės prieš socialis- tus. Churchill pasakė:

"Praėjo keturi mėnesiai kai mums užsikorė ant sprando so-

cialistai svajotojai, kurie mus- vąjais pasiūlymu imtis inter- vencijos į bent kokios Ameri- kos kontinentų respublikos vi- daus reikalus, jeigu ten atsi- rastų kokie opresoriai ir tai- kos ardytojai, kurie gręstų su- kėlimu suirutės Amerikose.

U. S. VALDŽIA paliuosavo 60,114 karo meto darbininkų namų gyvenimui šiaip darbi- ninkams kurie turi mažas in- eigas. Prie to dar 49,108 to- kių namų paves tokiam pačiam naudojimui, kaip tik pasirodys nereikalinga karo darbų dar- bininkams.

AR JAU ATNAUJINOT SAVO DIRVOS PRENU- MERATĄ?

AMERIKA sutinka su Urug- vąjais pasiūlymu imtis inter- vencijos į bent kokios Ameri- kos kontinentų respublikos vi- daus reikalus, jeigu ten atsi- rastų kokie opresoriai ir tai- kos ardytojai, kurie gręstų su- kėlimu suirutės Amerikose.

NOTARY PUBLIC

Turint reikalą notarizuoti dokumentus kreipkitės į
K. S. KARPIUS
6820 Superior Ave.
ENDICOTT 4486

Mes Duodam ir Iškeičiam Eagle Stamps

The May Co's Basement

Dovanos kurias Vaikučiai Gali Dėvėti!

ŠILTI 2 ŠMOTU Sniego SIUTAI

Ruk jos "Santa" Su Dovana Kaip Šita!

9.40

2-šmotų sniego siutai spalvuotais apvedžiojimais. Šilti, pilnu pamuš- lu žakietas ir ski pelnės su tandžiai apnėgdom apaciom. Mieros 3 iki 6.

Pritaikytos Kepuraitės 59c

Balta Bunny Mufta (plus tax).....	2.99
Mažiesiems Megstos Pirštinės.....	1.65
Bėrniukams Rayon Kelnaitės.....	50c
Mažiesiems Šventadienio Suknelės.....	2.99
Mažiesiems Vilnoniai Sweateriai.....	2.99
Mažiesiems Velveteen Bonetai.....	2.19
Mažiesiems Velveteen Muftos.....	1.69

Dryžuoti Polo Marškiniai

79c

Ilgom rankovėm stylių. Gražių spalvuotų dryžių. Mieros 2 iki 6.

SLIPPERIAI YRA MEGIAMA DOVANA

Turime Pačių Mėgiamiausių Stylių Vyrams ir Moterims!

1.39 IKI 4.95

Parinkit jam ar jai slipperius iš didžiausios gausybės stylių mė- giamiausių rayon broadcloth au- dinių... ir gerų odu. Tvirtai padaryti, nekurie su odos padais kiti storais minkštais padais. D'Orsays... booties... chows ir daug kitokių. Mieros 4 iki 9 panelėms ir moterims, ir 6 iki 12 vyrams.

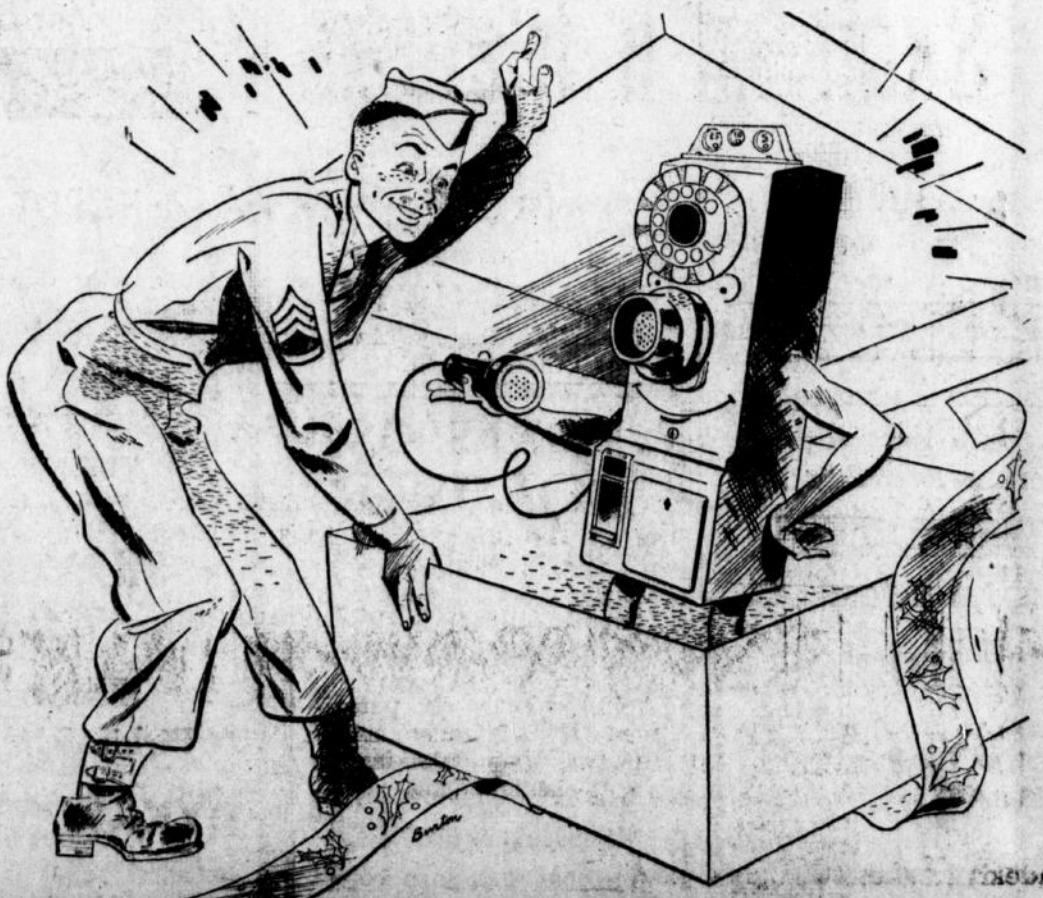
Duok Jam Geriausią Dovaną iš Visų

Kalėdų metu artimiausia G. I.'s širdžiai vieta yra namai. Jeigu jis negali būti namie, jūs galite pagelbėti jam gau- ti sekantį geriausį dalyką—aplankymą savo namiškių per Long Distance.

Švenčių metu kalbėjimai telefonu bus taip dideli kad tie- siog užtvins ir sutramdys daugelį pasikalbėjimų. Pra- šome jus daryti savo linkėjimų pasikalbėjimus prieš Kalėdas arba dieną po Kalėdų ir kalbėti trumpiausia, kad koks apvienijęs G. I. galėtų pasiekti savo namus Kalėdoms telefonu.

THE OHIO BELL TELEPHONE COMPANY

CLEVELANDO IR APIELINKĖS ŽINIOS

DIRVA—6820 Superior Avenue, ENDICOTT 4486—Atdara vakarais

KURIS KOMUNISTAS, KURIS NIEKŠAS?

Paimkime karštą komunistą Amerikietį ar Prancūzą, ar Anglį, kuris iš jų nekęs savo krašto ar savo gimtos kalbos, o ką jau bekalbėti kad jie norėtų būti Rusų pastumdėliais ir trokštų kad Rusai juos valdytų.

Bet paimkime Lietuviškus komunistus — jiems tik nusišpjauti kad Lietuvoje Rusai naikina Lietuvių kalbą, Lietuvius žudo, tremia į Sibirą, o jų vietoje sodina burliokus — vien už tai kad jie Lietuviai.

Jau turime atsitikimų kad tikra sesuo džiugauja kad jos brolis su šeima ištremtas į Sibirą; kitur brolis „draugučiams“ šypsodamasis pasakoja kad Rusai jo brolių nužudė.

Ar galima tokius Lietuvius vadinti komunistais kaip jie nori? Aš sakau kad ne, jei jie iš savo tautos, iš savo brolių, tėvų nelaimės džiaugiasi. Tas parodo kad jie nėra komunistai, o tik žemiausia nupuolę niekšai, didžiausi tamsuoliai.

Todel nenuostabu kad kitos Lietuvių kolonijos apsirubėžia ką bendro turėti su tais suniekėjusiais komunistais.

Ar ne laikas ir Clevelando geriems Lietuviams atsukti tiems niekšams užpakalį, gal tuomet jie suprastų ko jie verti.

Lietuvius.

KUN. PETREIKIUI VAKARIENĖ

Kapelionui Kun. Petreikiui pagerbti rengiama vakarienė Vasario 20, 1946, šv. Jurgio parapijos salėje. Kitų draugų prašome tą dieną nieko nerengti.

Komisija.

RASYSIT KONGRESAN LAISKUS

Lietuviai Ohio piliečiai rasysit savo senatoriams ir kongresmanams laiškus prašant jų remti rezoliucijas reikalaujančias užtarti Lietuvos nepriklausomybę.

Laiško pavyzdys tilpo Dirvos nr. 47, ant 7-to puslapio, gi Kongresmanų vardai tilpo tame pat numeryje ant 8-to puslapio.

RAGINA STATYTI NAMUS

Gubernatorius Lausche pasiryžo raginti Ohio Kongreso narius Washingtono kad jie remtų statymą gyvenamųjų namų valdžios pinigais, paliekant į šalį kitus viešus darbus, kurie nėra taip būtini.

Visoje Ohio apsirėškė trūkumas gyvenamųjų namų sugrįžusiems karo veteranams kurie nori sau paskirai gyventi su savo šeimomis, arba kurie pasirenge apsigyventi.

Prie Berea yra 379 nebaigti karo meto laikiniai namai, kuriems baigti valdžia ragina skirti pinigų.

Mavoras Burke taipgi darbuojasi ragindamas namų statytojus Clevelande dėti bendras pastangas statyti kuodaugiausia gyvenamųjų namų.

VICTORY BONDS VAJUS

Šiadien, penktadienio vakare Public Auditorium rengiama didelis viešas palinksminimas sąryšyje su Victory Bonds vaju užbaigimu.

Nueikit pamatyti tą smagų programą.

DIDINS WHITE MOTOR CO. DIRBTUVES

Didelė Clevelando išdirbystė The White Motor Co., kaip jos prezidentas Black praneša, pasiryžus praleisti 9 milijonus dolarių naujos dirbtuvės pristatymui, naujoms mašinoms ir padargams įtaisyti bėgyje sekančių 18 mėnesių.

Ta dirbtuvė turi užsakymų vien tik pasažierinių busų padirbdinimui už 14 milijonų dolarių. 1943 metais galės padirbdinti apie 1.500 busų.

Sunkvežiminių (trucks) numatyta padirbti 18,000 1946 metų bėgyje. Taigi White turės darbų daug ir visiems savo darbininkams.

94 UŽMUSTA

Automobilių nelaimėse Clevelande nuo metų pradžios iki Gruodžio mėnesį dienos trumtaigi iki galo metų viršys 100. Gruodžio mėnesį dienos trumpiausios ir automobilistai bei pėkštieji daugiau susiduria su pavojais tamsos metu.

VETERANAMS KVIETIMAS

Visi veteranai nuoširdžiai užkvičiami dalyvauti bendrame susirinkime American Legion Lake Shore Post 273, ketvirtadienį, Gruodžio 13, Mervar's, 5415 St. Clair ave. Ateikit su sipažinti. Bus vaišių. Pradžia 8 vak.

Joseph J. Gornick,
Post Commander.

ATNESKIT MAISTO DEŽUTES

BALF visų trijų skyrių rengiama kortavimo vakaras tikima bus tuo įdomus kad ateinantieji sunės maisto dėžutes ir rubus, kaip savo priedą rubų ir maisto vajuje.

Ta kortavimo pramoga rengiama naujos parapijos salėje sekmdienį, Gruodžio 16, pradžia 3:30 po pietų, įžanga 50c. Kviečia Komisija.

PARSIDUODA NAMAS

East 114 St., 1258, 4 kambarių pavienis, garažas, karšto oro šiluma, \$6900. Susitarimui pamatyti telefonas CEDar 4632.

PARSIDUODA NAMAS

E. 32 St. Payne-Euclid karas; 3 šeimų, 3 maudynės, garažai, gerame stovyje, neša gerą pelną. Savininką matykite 1853 Colonnade Rd. Euclid Green Road karas. (51) Green Rr. karas.

Neturi Pastogės

Buvęs karys Stuart Kappel, Los Angeles, vaikšto gatvėse su iškaba skelbiančia kad jo žmona laukia kūdikio, o jie neturi buto kur gyventi.

FLU SIAUCIA

Sakoma kad Didžiojo Clevelando srityje šiuo metu siaučia flu, kuri palietus apie du šimtu tukstančių asmenų. Flu praplito čia bėgyje pastarųjų mėnesių. Daug mokyklų mokinių neina į mokyklas, vieni paliešti, kiti prisibijodami užsikrėsti.

NORIT VĖL PROHIBICIJOS?

Ohio valstijoje karui pasibaigus vėl atnaujinta brudėjimas prieš svaiginančius gėrimus. Ohio Antisaleon Lyga pasirošius dėti visas pastangas įvesti prohibiciją daugesniam skaičiui vietų.

Ši rudenį balsavimai buvo 26 miesteliuose, ir laimėjo 19 vietų.

1945 metų rinkimuose laimėta 15 vietų.

SUSIRINKIMAS

Priešmetinis Lietuvių namų savininkų susirinkimas atsisbus trečiadienio vakare, Gruodžio 12, nuo 8 val., Lietuvių salėje. Nariai ir nenariai namų savininkai prašomi dalyvauti aptarimui savų reikalų.

Valdyba.

"Savings will always be important to the man who wants to look into the future with a feeling of security and personal independence!"

Savers always welcome at our 46 offices

Isigykit MONCRIEF Furnasą

Telkia Jums PILNIAUSI šildymo Patarnavimą
Telefonuokit Savo MONCRIEF Pardavėjui

THE HENRY FURNACE CO., MEDINA, O.

Wilkelis Funeral Home

PILNAS LAIDOTUVIŲ
PATARNAVIMAS

6202 Superior Ave.

HEnderson 9292

Lithuanian Digest

6820 SUPERIOR AVENUE

CLEVELAND 3, OHIO

PHONE: ENDicott 4486

Small Nations
And the Atomic Bomb

By ANTHONY A. OLIS
Co-chairman, American Lithuanian Mission

(Editor's note: This article appeared in all the Hearst dailies throughout the United States on Dec. 4, 1945).

THE atomic bomb has revolutionized our previous concepts of war, and it may well change our blueprints for the peace settlement.

It may lift our thinking concerning aggression against the small nations, from the depths of the Teheran and Yalta compromises and concessions, to a restatement of the lofty principles of justice and right which we so proudly announced in the days of the Atlantic Charter.

It may prompt us to assert ourselves against the spread of communism beyond the borders of Russia, and to speak for the cause of democracy and freedom in the small nations of Europe where it has not been given a chance.

The republic of Lithuania was one of the small nations which lost its independence in World War II because of the aggression of its neighbors. As a result of a deal between Hitler and Stalin, Soviet Russia occupied Lithuania in June of 1940. Immediately, the Communists set out to sovietize Lithuania, by holding an "election" with ballots containing only ONE SET OF CANDIDATES.

THE Department of State of the United States on July 23, 1940, denounced "Soviet elections" in Lithuania (the result of which were announced in London 24 hours before the polls closed in Lithuania) in the following language:

"During these past few days the devious processes whereunder the political independence and territorial integrity of the three small Baltic republics, Estonia, Latvia and Lithuania — were to be deliberately annihilated by one of their more powerful neighbors, have been rapidly drawing to a conclusion... the people of the United States are opposed to predatory activities, no matter whether they are carried on by the use of force or by threat of force... they are likewise opposed to any form of intervention on the part of one state, however powerful, in the domestic concerns of any sovereign state, however weak... the United States will continue to stand by these principles..."

IŠTIKUS GAISRO NELAIMEI

Kada jūsų namai arba rąkandai tampa sunaikinti arba sugadinti ugnies, kreipkitės į P. J. KERŠIS, dėl apikavimmo, ko visada reikalauja apdraudos kompanijos pirm negu išmoka už nuostolius.

P. J. KERŠIS

609-12 Society for Savings Bld.
Telef.: MAin 1773.

On Oct. 15, 1940, President Roosevelt said:

"Lithuania's independence is not lost—it is only temporarily set aside—in the eyes of the United States. Lithuania is a small republic, but we have small republics right here in America, and we are interested in protecting them. In Europe there are other countries which have been occupied by the oppressors, such as Holland, where my parents came from, and Belgium, where my wife's parents came from. We are interested in the independence of all oppressed small nations and will do everything to restore their independence when the war is over."

BUT after the United States entered the war, our government officials began to vacillate in their stand against aggression.

While it is true that our state department did not change its policy concerning Lithuania, and continues to this day to recognize Lithuania as an independent republic, yet, President Roosevelt did not again view with alarm the aggression of Soviet Russia against the republic of Lithuania.

The Teheran and Yalta declarations made no mention of the republic of Lithuania, nor any promise to restore its independence.

One just did not speak of such things because "it would offend our ally."

None of us wanted Russia to desert us, while we were up to our necks in the war—we were properly thinking of saving the lives of American soldiers.

In our enthusiasm, some of us even justified Russia's aggression against Lithuania by the reasoning that Russia should have Lithuania as a buffer state to protect itself against the future attack from the West.

This trend of thinking brought many political writers to the view that the state department's recognition of an independent Lithuania was a "diplomatic anomaly which

AKINIAI

galima gauti pas
D-RĄ MATULAITI
(Lait)

7829 Euclid Avenue

MARGUTIS

Skaitykit "Margutį", komp. A. Vanagačio leidžiamą muzikos ir juokų žurnalą. Eina du kartu į mėnesį. Kaina metams \$2. Prisiųskite 10c pašto ženklais, gausit vieną numerį pamatymui.

MARGUTIS

6755 So. Western Ave.
Chicago, Ill.

JONAS G. POLTER

Lietuvis

Namų Maliavotojas,
Popieriavotojas

Apkainavimas ar patarimas reikale jūsų namo pagražinimo suteikiama nemokamai.

495 East 123rd St.
Telefonas POTomac 6899

STARS IN SERVICE

U. S. Treasury Department

would soon be ended in favor of Russian desires".

THEN came the atomic bomb and the sudden end of the war as a result thereof. The atomic bomb proved how wrong were the military experts who prophesied that the war with Japan would last at least two or three years after the collapse of Hitler.

It demonstrates once again the fallacy that our success in defending ourselves from attack by our enemies is dependent upon the help of a totalitarian system of government.

And again, it is now apparent that with the advent of the atomic bomb the importance of Lithuania, as a buffer state, to protect Soviet Russia from attack, has vanished into thin air, and that therefore no plausible reason can now be advanced to support Russia's aggression against Lithuania, nor the spread of communism into that small nation and the rest of Europe.

"Dirvai" išsirašyti nereikia laukti pradžios metų—idėkit į laišką \$1 dabar ir "Dirva" lankys jus ištisą pusmetį.

KAIP TAPTI AMERIKOS PILIEČIU

Knygelė "KAIP TAPTI AMERIKOS PILIEČIU" gaucama Dirvos adm., už 25c. Kitur persiuntimui pridėkit 5c.

DIRVOS AGENTURA

6820 Superior ave.
Cleveland, Ohio.

TREE'S CAFE

1457 East 71st Street

LIETUVIŠKA UŽEIGA

ALUS DEGTINĖ VYNAS

Smagi vieta suėti savo senus pažystamus ir draugus.

Eleanor ir Anthony Budas
Savininkai

BROTHERS CAFE

LIETUVIŠKA UŽEIGA

1603 E. 79th Street

DEGTINĖ ALUS VYNAS

Užkvičiame savo draugus Lietuvius atsilankyti. Atdara nedėdieniais. KAZYS LEIMONAS, Sav.

SUPERIOR-RUSSELL INN

LIETUVIŠKA UŽEIGA

6824 Superior Ave.

LIQUOR WINE BEER

Vieta kur sustoja kitų miestų pravažiuojantieji Lietuviai
Helen Urbšaitis Helen Dunbar
Savininkės

Della C. Jakubs

(JAKUBAUSKIENĖ—Laisnuota Laidotuvių Direktorė)

REIKALĖ VEŽIMAI LIGONIAMS PERVEŽTI.
Kambariai pašarvojimui leidžiama naudotis nemokamai.

LITHUANIAN FUNERAL HOME

6621 EDNA AVENUE

ENDicott 1763

THE KRAMER & REICH CO.

7010 Superior Ave Atdara Vakaraus

VYRAMS REIKMENYS

TURIME GATAVAI JUSŲ PASIRINKIMUI

VYRAMS ir VAIKINAMS

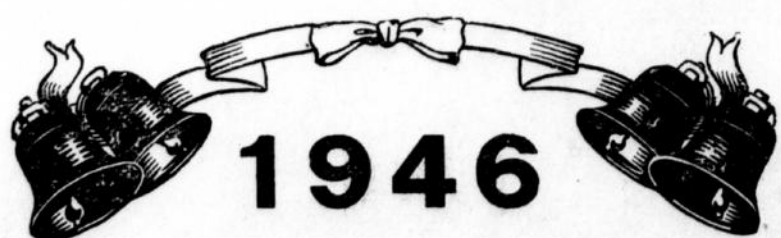
SKRYBĖLĖS · SWEATERIAI
KELNĖS · ŽAKIETA

Kainos pas mus visai prieinamos!

Pirkit dabar iki pasirinkimas yra pilnas.

DYKAI GREEN STAMPS su kožu pirėniu. DYKAI
Čia galite iškeisti savo Stamp Books.

Gaukit Dirvos Kalendorių!

1946 metų Dirvos Kalendoriai jau gatavi —

Kurie dabar mokėsit prenumeratą už Dirvą gausit vieną tu kalendorių dovaną. (Iš kitų miestų pridėkit 10c pašto ir įvynojimo kaštams padengti.) Prenumeratas siųskit:

DIRVA 6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio